

TC
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANABİLİM DALI

Nazan SAĞER

İLKÖĞRETİM 6.7.8. SINIF MÜZİK DERSİNDE YER ALAN
KAZANIMLARIN ÖĞRENCİLER TARAFINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ

Yüksek Lisans Tezi

TEZ YÖNETİCİSİ
YRD. DOÇ.DR. GÜLTEKİN AKENGİN

KIRIKKALE-2009

Bu Tezin Yüksek Lisans Tezi Olarak Uygun Olduğunu Onaylırım.

Danışman

YRD. DOÇ. DR GÜLTEKİN AKENGİN

Sınay Jürisi

Başkan :

Üye :

Üye :

Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım “**İlköğretim 6.7.8. Sınıf Müzik Derslerinde Yer Alan Kazanımların Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi**” adlı çalışmamı, ilmi ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazdığımı ve faydalandığım eserlerin bibliyografyada gösterdiklerimden ibaret olduğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu şeref ve haysiyetimle doğrularım.

Tarih :

Ad- soyad: Nazan SAĞER

İmza :

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	IV
ÖZET.....	VI
ABSTRACT	VII
KISALTMALAR CETVELİ	VIII
TABLolar	IX
BÖLÜM I.....	- 1 -
GİRİŞ	- 1 -
1.1. Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları	- 4 -
1.2. İlköğretim Müzik Dersi Planlamasında Kullanılan Kuram ve Yaklaşımlar	- 5 -
1.2.1. Öğrenci Merkezli Öğrenme Yaklaşımı.....	- 5 -
1.2.2. Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı.....	- 5 -
1.2.3. İşbirliğine Dayalı Öğrenme	- 8 -
1.2.4. Çoklu Zekâ Kuramı.....	- 10 -
1.3. İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Hazırlanması	- 13 -
1.3.1. Programın Vizyonu	- 15 -
1.3.2. Programın Temel Yaklaşımı	- 15 -
1.4. Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı.....	- 16 -
1.5. Ders İşleniş Süreci.....	- 19 -
1.6. Yapılandırmacı Eğitim-Öğretim Sürecinde Öğretmen Rollerini	- 21 -
1.7. Müzik Dersi İşlenişinde Dikkat Edilmesi Gereken Temel İlkeler	- 25 -
1.8. Problem	- 25 -
1.8.1. Alt Problemler	- 25 -
1.9. Çalışmanın Amacı.....	- 26 -
1.10. Önemi.....	- 26 -

1.11. Yöntem	- 26 -
1.12. Araştırma Modeli	- 26 -
1.13. Sayıtlar	- 26 -
1.14. Evren Örneklem	- 27 -
1.15. Sınırlılık	- 27 -
1.16. Veri Toplama Teknikleri	- 27 -
BÖLÜM II.....	- 28 -
BULGULAR VE YORUM	- 28 -
2.1. Altıncı Sınıflar İçin Elde Edilen Bulgular	- 28 -
2.2. Yedinci Sınıflar İçin Elde Edilen Bulgular	- 43 -
2.3. Sekizinci Sınıflar İçin Elde Edilen Bulgular	- 63 -
BÖLÜM III.....	- 73 -
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	- 73 -
KAYNAKÇA.....	- 78 -
EKLER	- 80 -

ÖZET

Bu araştırmada, ilköğretim 6, 7 ve 8' inci sınıf müzik dersinde yer alan konuların öğrenciler tarafından ne ölçüde kazanıma dönüştürüldüğü incelenmiştir. Bu amaçla, Malatya ili merkezinde bulunan orta dereceli okullardan her sınıf için 90 öğrenciye 2008 müfredat programında yer alan her kazanım anket uygulama yöntemi ile sorulmuştur. Anketlerden elde edilen veriler SPSS veri analiz programında analiz edilmiş ve elde edilen bulgular grafikler yardımı ile yorumlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, İstiklal Marşımızın söylenmesi, hız ve gürlük basamaklarının tanımlanması, hece bağı, ölçü kavramı, müziksel terimleri içeren konuların yeterli seviyede kazanıma dönüşmediğı ve temel müzik bilgilerine yönelik konularda öğrencilerin yetersiz olduğı ortaya çıkmıştır. Yine programda yer alan, geleneksel müziklerimize ait konuların kazanıma dönüşümünde de büyük eksikler yaşandığı yapılan araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Müzik derslerinde ölçme ve değerlendirmenin daha özenle yapılması gerektiğı, müfredatta yer alan konuların teori ile sınırlandırılmayıp, uygulama ile desteklenmesi yolu ile kazanıma dönüşmesinin sağlanması da çalışma sonucunda önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Müzik Eğitimi Programları

ABSTRACT

In this study, the extent of the permanent skills achieved by the 6th, 7th and 8 th grade students in primary education has been measured after receiving the topics of the music courses in curriculum. For this purpose, 90 students per each classroom in the citadel of Malatya were received questionnaires for every permanent skill contained in the curriculum of 2008.

The data obtained had been analysed by using spss data analysing software and the resulting information had been evaluated and interpreted by using graphical models. In the resulted informaton, it seems that topics including the singing of the song of independence (the national anthem of Turkey), describing of the gradual levels of speed and intensity (loudness), using of tie, concept of measure and knowledge of musical terms couldn't be transferred into permanent skills and the students are insufficient in the topics related to essential level musical knowledge. It also appears that there are also great deficiencies in transferring the curriculum's topics related to traditional musics into permanent skills.

The results of this study suggests in itself that measuring and assesment should be done with greater care and the topics contained in the curriculum shouldn't be restricted only with theory and they should be transferred into permanent skills by using supportive practical methods.

Keywords: Music, Music Education,

KISALTMALAR CETVELİ

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

SPSS: Stastical Package for social Science

TABLolar

Tablo 1: Cinsiyetiniz?	- 28 -
Tablo 2: İstiklal Marşı'nı kurallarına uygun söyleyebiliyor musunuz?	- 29 -
Tablo 3: İstiklal Marşı'nın nefes alma yerlerini biliyor musunuz?	- 29 -
Tablo 4: İstiklal Marşı'nı gürlük değişikliklerine göre söyleyebilir misiniz?	- 30 -
Tablo 5: Do1- do2 aralığındaki notaların yerlerini dizek(porte) üzerinde gösterebilir misin?	- 30 -
Tablo 6: Do1 - do2 aralığındaki seslerin yerlerini blokflüt üzerinde gösterebilir misin?	- 31 -
Tablo 7: Do1- do2 aralığındaki sesleri inici ve çıkıcı olarak porte(dizek) üzerinde yazabilir misin?	- 31 -
Tablo 8: 16 lık (çeyrek nota) sürelerinin yazılışını biliyor musun?	- 32 -
Tablo 9: 16' lık (çeyrek nota) sürelerinin çalınışını biliyor musun?	- 32 -
Tablo 10: 16' lık (çeyrek nota) notalardan ritm kalıbı oluşturabiliyor musun?	- 33 -
Tablo 11: Hız ve gürlük basamaklarının ne olduğunu biliyor musun?	- 33 -
Tablo 12: Moderato (orta), Allegro (çabuk), Adagio (yavaş) hız basamak terimleri olduğunu biliyor musun?	- 34 -
Tablo 13: Kuvvetli (forte), Hafif (piano), orta (mezzoforte) gürlük basamakları terimleri olduğunu biliyor musun?	- 34 -
Tablo 14: Hece bağı hakkında bilgin var mı?	- 35 -
Tablo 15: Kanon hakkında bilgin var mı?	- 35 -
Tablo 16: Ritm çalgıları hakkında bilgin var mı?	- 36 -
Tablo 17: Uzatma bağı, hakkında bilgin var mı?	- 36 -
Tablo 18: Çoğaltma noktası hakkında bilgin var mı?	- 37 -
Tablo 19: İnsan sesinin nasıl oluştuğunu biliyor musun?	- 37 -
Tablo 20: Sesin oluşumunda etkili olan organlarımızın hangileri olduğunu biliyor musun?	- 38 -
Tablo 21: Atatürk' ün müziğe ve sanataya verdiği önem ve müzikle ilgili temel düşünceleri hakkında görüşlerini belirtebilir misin?	- 38 -
Tablo 22: Bileşik ölçünün ne olduğunu biliyor musun?	- 39 -
Tablo 23: Atatürk' ün sevdiği türkülerin adlarını söyleyebilir misin?	- 39 -
Tablo 24: Atatürk' ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerini söyleyebilir misin?	- 40 -
Tablo 25: (5/8) aksak ölçünün bileşik ölçü olduğunu biliyor musun?	- 40 -
Tablo 26: 5/8 aksak ölçüyü, diğer ölçüler arasından (2/4, 3/4, 4/4) ayırt edebilir misin?	- 41 -
Tablo 27: Ses değişim döneminin hangi yaşlar arasında olduğunu biliyor musun?	- 41 -
Tablo 28: Öğrendiğin marşları kurallarına uygun söyleyebiliyor musun?	- 42 -
Tablo 29: Do1 do2 aralığındaki notaları kullanarak kendi ezgilerini oluşturabiliyor musun?	- 42 -
Tablo 30: Vurmalı çalgılardan marakas, def, çelik üçgen kullanabiliyor musun?	- 43 -
Tablo 31: Cinsiyetiniz?	- 43 -
Tablo 32: İstiklal Marşını kurallarına uygun söyleyebiliyor musun?	- 44 -

Tablo 33: Dacapo (D.C), Senyo, Fine (son) terimlerinin ne anlama geldiğini biliyor musun?	- 44 -
Tablo 34: 7/8 aksak ölçünün ne anlama geldiğini biliyor musun?	- 45 -
Tablo 35: “Kalın la” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?	- 45 -
Tablo 36: “Kalın Si” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?	- 46 -
Tablo 37: “İnce Mi” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?	- 46 -
Tablo 38: “İnce Re” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?	- 47 -
Tablo 39: Uzatma (çoğaltma) noktasının ne anlama geldiğini söyleyebilir misin?	- 47 -
Tablo 40: Müzikte kullanılan hız basamaklarını çalarken uygulayabiliyor musun?	- 48 -
Tablo 41: Müzikte kullanılan hız basamaklarını söylerken uygulayabiliyor musun?	- 48 -
Tablo 42: Müzikte kullanılan gürlük basamaklarını çalarken uygulayabiliyor musun?	- 49 -
Tablo 43: Müzikte kullanılan gürlük basamaklarını söylerken uygulayabiliyor musun?	- 49 -
Tablo 44: Adagio (yavaş) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?	- 50 -
Tablo 45: Allegro (çabuk) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?	- 50 -
Tablo 46: Moderato (orta) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?	- 51 -
Tablo 47: Piyano (p) hafif anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?	- 51 -
Tablo 48: Forte (f) kuvvetli anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?	- 52 -
Tablo 49: Mezzoforte (mf) orta anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?	- 52 -
Tablo 50: Atatürk’ ü konu alan müzik eserlerini söyleyebilir musun?	- 53 -
Tablo 51: Atatürk’ ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin düşüncelerini biliyor musun?	- 53 -
Tablo 52: Dinlediğin çalgı veya çalgı topluluğunu ayırt edebiliyor musun?	- 54 -
Tablo 53: Davul, def, zil, darbuka, kaşık, bendir gibi çalgıların vurmali çalgılar olduğunu biliyor musun?	- 54 -
Tablo 54: Kaval, zurna, ney, tulum gibi çalgıların üflemeli çalgı olduğunu biliyor musun?	- 55 -
Tablo 55: Keman, yaylı tambur, kemençe gibi çalgıların yaylı çalgılar olduğunu biliyor musun?	- 55 -
Tablo 56: Tambur, bağlama gibi çalgıların telli tezeneli çalgı olduğunu biliyor musun?	- 56 -
Tablo 57: Geleneksel Türk Müziği çalgılarının neler olduğunu biliyor musun?	- 56 -
Tablo 58: Batı müziği çalgılarının neler olduğunu biliyor musun?	- 57 -
Tablo 59: Ksilofon, çelik üçgen, timpani, def, kastanyet gibi çalgıların vurmali çalgılar olduğunu biliyor musun?	- 57 -
Tablo 60: Flüt, korno, trompet, tuba, obua, trombon gibi çalgıların üflemeli çalgı olduğunu biliyor musun?	- 58 -
Tablo 61: Keman, viyolonsel, viyola, kontrbas gibi çalgıların yaylı çalgı olduğunu biliyor musun?	- 58 -
Tablo 62: Arp, gitar gibi çalgıların telli çalgı olduğunu biliyor musun?	- 59 -
Tablo 63: Piyano, org, akordeon gibi çalgıların tuşlu çalgılar olduğunu biliyor musun?	- 59 -
Tablo 64: Koro çeşitlerinin neler olduğunu biliyor musun?	- 60 -
Tablo 65: (Soprano, alto)(bas, tenor) ses gruplarını kadın ve erkek ses grubu olarak ayırt edebiliyor musun?	- 60 -
Tablo 66: İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt edebiliyor musun?	- 61 -

Tablo 67: Belirli kurallar çerçevesinde birbiri ardına sıralanan sekiz komşu sese dizi denildiğini biliyor musun?	- 61 -
Tablo 68: “Do Majör” dizisini porte üzerinde gösterebilir misin?	- 62 -
Tablo 69: “Do Majör” dizisini çalgınız üzerinde gösterebilir misiniz?	- 62 -
Tablo 70: “Do Majör” dizisinin ilgili minörünün “La Minör” olduğunu biliyor musunuz?	- 63 -
Tablo 71: Cinsiyetiniz?	- 63 -
Tablo 72: İstiklal Marşı’nın nefes yerlerini biliyor musunuz?	- 64 -
Tablo 73: 9/8 lik aksak ölçüde yazılmış eserleri ayır edebiliyor musunuz?	- 64 -
Tablo 74: Çalgıları gruplara göre ayırt edebiliyor musunuz?	- 65 -
Tablo 75: Milli duygularımızı konu alan marşlarımızı biliyor musunuz?	- 65 -
Tablo 76: Atatürk’ün belirlediği müzik ilkeleri doğrultusunda yapılan çalışmalar ve sağlanan gelişmeler hakkında bilginiz var mı?	- 66 -
Tablo 77: Ses değiştirici işaretler hakkında bilginiz var mı?	- 66 -
Tablo 78: Müzikte kullanılan dizileri tanıyor musunuz?	- 67 -
Tablo 79: Müzikte senkop (askatım) nedir? Bilginiz var mı?	- 67 -
Tablo 80: Müziğin diğer sanatlarla ilişkisi hakkında bilginiz var mı?	- 68 -
Tablo 81: Halk türkülerinin yaşanmış öyküleri hakkında bilginiz var mı?	- 68 -
Tablo 82: Basit ezgilere ritm kalıbı oluşturabilir misiniz?	- 69 -
Tablo 83: Müzikte, Kanon türü hakkında bilginiz var mı?	- 69 -
Tablo 84: Geleneksel Türk Müziğimizin türlerini ayırt edebilir misiniz?	- 70 -
Tablo 85: Kendi kendinize ezgiler oluşturabilir misiniz?	- 70 -
Tablo 86: Diğer Türk topluluklarımızın müziklerini dinlemekten hoşlanır mısınız?	- 71 -
Tablo 87: Atatürk’ün müziğe verdiği önem hakkında bilginiz var mı?	- 71 -
Tablo 88: Uluslar arası müzik türlerini (caz, pop, klasik) dinlemekten hoşlanır mısınız?	- 72 -
Tablo 89: Uluslar arası müzik türlerini (caz, pop, klasik) çalmaktan hoşlanır mısınız?	- 72 -

BÖLÜM I.

GİRİŞ

Eğitim yolu ile bireylerde istenilen davranış değişimlerinin bireyi etkilediği ve davranışlarında değişimler gözlemlendiği gerçeğinden yola çıkarak, müzik eğitiminin de bireylerin sosyo-kültürel yaşantısında değişimler meydana getireceğini düşünmek mümkündür.

Müzik eğitimi yoluyla, bireyin davranışında oluşan estetik ve değer yargılarındaki güçlü değişimler toplumu, toplumdaki değişimlerde tekrar sağlıklı nesillerin yetişmesini sağlayacak bir döngü oluşturabilecektir(Naçakçı, 2008).

İçinde bulunduğumuz yüzyılda bilgi ve teknolojiye yaşanan hızlı değişimler toplumların yaşam standartlarını yükseltmiş, iletişimi hızlandırarak ülkeler ve kültürler arası mesafeleri yaklaştırmış, küreselleşme sürecini hızlandırmış, insan hayatını çok boyutlu etkileyerek bireylerin ve toplumların yapı ve ihtiyaçlarını değiştirmiştir. Bireylerde değişim gösteren bu ihtiyaç ve istekleri karşılama yönünde verilen çaba, ülkelerin eğitim politikalarına da yansıtılarak son yıllarda köklü değişimlerin yapılmasını zorunlu kılmıştır. Değişimlerin ihtiyaçlara cevap vermesi amacıyla özellikle son yıllarda önem kazanan eğitimdeki modern yaklaşımlar incelemeye alınmış ve eğitim sektöründe sıkça kullanılan "eğitim, öğrenme ve öğretme, bilgi, yöntem gibi" kavramlar tekrar yorumlanmıştır(Özdemir ve Koç, 2008).

Teknolojinin gelişmesi ile artan bilgi birikimi ve bilgiye her an ulaşılabilen imkânların sunulması ve bilgilerin sürekli değişerek güncellenmesi sonucunda, artık bilginin bireylere doğrudan verilerek istendiğinde tekrar alınması yönündeki becerilerin kazandırılmasını savunan davranışçı yaklaşımın aksine, bilgiye ihtiyaç duyduğu anda ulaşma becerisini kazanmış, edindiği bilgileri ihtiyacına uygun kullanabilen ve hatta üretebilen, öğrenme sürecinde aktif ve yaşam boyu öğrenmeyi öğrenen bireylerin yetiştirilmesine önem veren

modern eğitim yaklaşımları önem kazanmıştır. Bu nedenlerle günümüzdeki eğitim anlayışında, öğretme kavramından çok öğrenme kavramı önem kazanmıştır.

Müzik eğitimi bireylerin müziksel beğenilerinin oluşmasında da büyük bir öneme sahiptir. Müziksel beğenide daha seçici ve nitelikli müzik eserleri dinleyen bireylerin eğitim seviyesi yüksek ve belirli bir müzik kültürüne sahip kişilerden oluştuğu dikkate alınmalı ve ülkemizdeki bireylerin müziksel eğitim seviyesi yükseltilerek tüm yurda yayılmalı, müzik eğitimi için ayrılmış olan ders saatleri artırılarak tüm eğitim kademelerinde uygulanmalıdır (İmik, 2007).

Yurdumuzda okul müzik eğitimi, müzik derslerinde ilk kez 1870 yılında programlı bir biçimde İstanbul Musiki Muallim Mektebi'nde başlatılmış, bundan kırk dört yıl sonra 1914 yılında da İdadilere (lise) "Gına" adıyla konulmuştur. 1924 yılına kadar oldukça dar bir çevrede sürdürülen müzik eğitimi yurt çapında yaygınlaştırılamamış, batı müziği kurallarının, çalgılarının ve müziklerinin öğretilmesinden ileriye gidilememiştir. Bu dönemde M.Zati Arca, Musa Süreyya ve Leyla Saz gibi müzik eğitimcisi ve besteciler tarafından bazıları günümüze kadar ulaşabilen şarkılar ve marşlar bestelenmiştir.

Cumhuriyetin kurulmasında günümüze kadar geçen sürede hazırlanan programlar aşağıda gösterilmiştir(Göktürk, 1996).

- 1931 Yılı Orta Mektep Müfredat Programı 1931-32 Senedi Tadilatı
- 1932 İlk mektep Müzik Müfredat Programı
- 1953 Yılı Öğretmen Okulları ve Köy Enstitüleri Müzik Programı
- 1957 yılı Müzik Eğitimi İlkokul Programı
- 1969 Yılı İlkokul Müzik Programı
- 1971 yılı Orta Dereceli Okulların Birinci Devre Sınıfları ve 2. Devre 1. Sınıf Programı
- 1986 yılı Orta Okul ve Lise Müzik Dersi Öğretim Programı

- 1991 yılı Orta Öğretim Kurumlarında Ders geçme Kredi Yönetmenliğini Uygulayacak Olan Lise ve Dengi Okullara ait Seçmeli Müzik Programı
- 1994 Yılı İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı

Türkiye’de Okul Müzik Eğitimi Müfredat Programları;

Milli Eğitim Bakanlığınca, okul müzik eğitimi’nde temel hedefleri, amaçları, ilkeleri, öğretim yöntemlerini, ders araç-gereçlerini ve eğitim-öğretimin kapsamını belirlemek üzere müfredat programları hazırlanır. Her dereceli okulda eğitim-öğretim etkinlikleri bu programlara göre yürütülür.

Ülkemizde 1870 yılında İstanbul Muallim Mektebi’nde ve 1914 yılında İdadilerde başlatılan müzik dersleri batı müzik kültürünün yüzyıllarca süren birikimini okullarımıza sokmayı amaçlayan programlara göre yürütülmüştür. 1924 yılında başlatılan yeniliklerle birlikte müfredat programları da geliştirilmiş; batı müziği sisteminin kurallarının, yabancı ülkelerden aktarılan şarkıların, bu kurullarla yaratılmış yeni şarkıların ve marşların, yine bu kurullarla çok seslendirilmiş halk türkülerinin öğretilmesini amaçlayan programlar yaratılmıştır. Batıdan olduğu gibi aktarılmış ve onlara özenilerek yaratılmış müziklerin öğretilmesini okul müzik eğitimi sorununun çözümünde geçerli tek yol olarak gösteren ve ulusal müzik değerlerimizin sistemli bir biçimde verilmesi düşüncesinden yoksun olan bu yöntem, 1950 yılına kadar müfredat programlarının hazırlanmasına temel olarak alınmıştır. Bu anlayışla hazırlanan ve ilkokullara öğretmen yetiştiren “Köy Enstitülerinde uygulanmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu’nun 10. 10. 1947 tarih ve 405 sayılı kararıyla “Müzik Dersi Müfredat Programı” kabul edilmiştir(Müzik Ansiklopedisi, 1985).

Müzik dersinin okullara konulduğu 1870 yılından günümüze kadar ders kitabı olarak kullanılmak üzere çok sayıda kitap yazılmıştır. Cumhuriyetin kurulmasından sonra 1929 yılında Zati Arca, 1929 yılında Hulusi Öktem gibi besteciler tarafından ilk müzik kitapları yazılmıştır(Ercan, 1994).

Müzik eğitimi, “bireye kendi yaşantıları yolu ile amaçlı olarak müziksel davranışlar kazandırma” ya da “bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantıları yoluyla

amaçlı olarak değiştirme sürecidir (UÇAN, 1993). Bu sürecin başarısı büyük oranda eğitim sistemindeki etkenlerin ve sürecin işlevselliği ile bağlantılı bir durum arz etmektedir.

1.1. Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'na Göre Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları: Madde 2- Türk millî eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip; insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranış ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak,

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu arttırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak, şeklinde tanımlanmaktadır(Özdemir ve Koç, 2008).

Programın oluşturulması sürecinde modern yöntemler birey ve toplumun ihtiyaçlarına uygun olarak analiz edilmiştir. Öğrenci merkezli öğrenmeyi dikkate alan Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı ve Çoklu Zekâ Kuramı, ilköğretim müzik programları ve dolayısıyla da program çerçevesinde hazırlanan Öğretmen Kılavuz ve Öğrenci Çalışma kitaplarına kaynaklık

eden kuramlardır. Müzik dersi eğitim-öğretim süreçlerinin planlanmasında siz öğretmenlerimize yol gösterebilecek bu kuram ve yaklaşımlara kısaca aşağıda yer verilmiştir.

1.2. ilköğretim Müzik Dersi Planlamasında Kullanılan Kuram ve Yaklaşımlar

1.2.1. Öğrenci Merkezli Öğrenme Yaklaşımı

Öğrenci Merkezli Öğrenme Yaklaşımı, her bireyin farklı ilgi, ihtiyaç ve öğrenme yaşantılarına sahip olduğunu vurgulayarak, bireysel farklılıklardan yola çıkar. Bu doğrultuda öğrenme ortamlarının, stratejilerin, yöntem ve tekniklerin de bireysel farklılıklara uygun şekilde oluşturulması gerektiğini savunur. Bu anlayışla düzenlenen eğitim ortamlarında öğrenenlerin, öğrenme sürecinde aktif rol almaları gerektiğini, ancak bu şekilde öğrenme kanallarını kendilerinin keşfedebileceklerini savunur. Bu yolla öğrenmenin kalıcı, işlevsel ve becerileri geliştirici yönde olabileceği vurgular. Öğrenci Merkezli Öğrenme bir yaklaşımdır ve içerisinde çeşitli kuramları barındırmaktadır.

1.2.2. Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı

Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına göre, öğrenci bilgiyi kendisi yaplandırır. Mevcut hazır bilgileri olduğu gibi almak yerine, insanların kendi bilgilerini yine kendilerinin yapılandırması gerektiği anlayışı, yapılandırmacı yaklaşımın özünü oluşturur (Özdemir ve diğerleri, 2008).

Yapılandırmacı Yaklaşım, öğrenenlerin etkin oldukları, anlama seçerek ulaştıkları ve kendi bilgilerini hem bireysel hem de sosyal etkinlikler aracılığıyla bir bütün olarak yapılandıkları anlayışı savunmaktadır (Yurdakul, 2005). Bir başka deyişle Yapılandırmacı Yaklaşımında bireylerin öğrenme sürecinde aktif oldukları, her bilgiyi önceki bilgileri üzerine inşa ederek yapılandıkları ve bu nedenle de öğrenme sonuçlarının bireyler arası farklılıklara göre oluşacağı savunulmaktadır. Bilginin yapılandırılmasında, öğrenme sonuçları

bireylerde farklılık gösterebilmektedir ki bilgi, bireysel ve toplumsal olarak sosyal bir bağlam içinde oluşturulur.

Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımına göre; birey öğrenirken daha önce edindiği mevcut bilgilerden yola çıkar. Yeni bilgi kişinin önceki bilgileri ile uyuyorsa bu durumda bir zihinsel dengelenme söz konusudur ve yeni öğrenilen bilgiler zihinde daha kolay yapılır. Ancak yeni bilgi var olan diğer bilgilerle çelişiyorsa zihinde bir dengesizlik yaşanır ve zihin bir denge arayışına girerek bilgiyi anlamlı kılmak için uğraşır. Bu nedenle öğrencilerin yeni bilgileri edinmelerinden önce, onların daha önceki bilgilerinin çeşitli etkinliklerle açığa çıkartılması gereklidir. Bu yolla, öğrencilerin ön bilgilerinin harekete geçirilmesi ile yeni öğrenilecek bilgilerin anlamlandırılması kolaylaştırılacağı gibi, yeni bilgilerin edinilmesi sürecinde ihtiyaç duyulan ön yaşantılar ve zihinsel şemalar da ortaya konulacak ve olası yanlış yapılandırmaların engellenmesi sağlanacaktır. Bunun için öğrenme sürecine başlamadan önce, öncelikle öğrencilerin öğretim hedeflerinden haberdar etmeleri gereklidir. Ardından, öğrenme konularını kapsayan temel kavramlar öğrencilere sunularak konu ile ilgili bildiklerini paylaşmaları sağlanmalıdır. Öğrenmenin temel kavramlar etrafında yapılandırılması ile öğrenciler, bilginin edinilmesi ve bütünleştirilmesi için ihtiyaç duydukları anlamlı bir yapıya kavuşmuş olurlar. Bunun için çalışmanın ana hatları, araştırma sonuçları ve sorular öğrencilere sunularak rehberlik edilmelidir. Öğrencilerden, önceden öğrendikleri konu ile o derste öğrenecekleri konu arasında bağlantı kurmaları sağlanmalıdır.

Dersin yönlendirilmesi ve öğrenme stratejilerini değiştirme konusunda öğrencilerin fikirleri alınmalıdır. Aynı şekilde, öğretmen bir kavramı vermeden önce, o kavramla ilgili öğrencilerin görüşlerini de almalıdır (Demirel, 2002).

Bireylerin her birinin yaşantıları, beklentileri, ilgi ve ihtiyaçları çeşitli olduğundan bilginin anlamlandırılması sürecinde, yapılandırma her bireyde aynı şekilde olmamaktadır. Kuramın öğrenme sonuçlarında savunduğu farklılıklar da bu noktada başlamaktadır. Yapılandırmacı yaklaşımda bilgilerin zihinde yapılandırılmasında sosyal çevre, geçmiş yaşantılar ve dilin de önemi büyüktür. Zira insanların yaşadıkları sosyal çevrenin özellikleri, karşılıklı etkileşim ve dil ile bilgileri yapılandırılmaları da farklılık göstermektedir. Yapılandırmacılıkta bilginin her bireyin zihinde farklı yapılandırıldığından yola çıkarak

öğrenenlerin bu yapılandırdıkları bilgiyi paylaşmaları ya da yapılanırken iletişim kurmaları gerektiği özellikle vurgulanır.

Yapılandırmacı Kurama Göre Öğrenme:

- Zihinsel bir süreçtir. Bilginin yapılanmasında birey aktiftir ve öğrenirken zihinsel bir çaba sarf eder. Bilgiler anlamlı bir şekilde birey tarafından yapılandırılır.

- Öğrencilerin önceki bilgi birikimi öğrenmeyi etkileyen en önemli öğedir. Öğrenciye yeni bir bilgi, onun önceki bilgi birikimi ile ilişkilendirilerek verilmelidir.

- Öğrenenlerin zihninde yeni bilgilerin öğretilmesine engel olabilecek çeşitli yanlış kavramalar bulunabilir. Öğrenmenin doğru olarak yapılandırılması için zihinde var olan bu yanlış kavramalar, kabul edilebilir bilgilerle değiştirilerek öğretime başlanmalıdır.

- Öğrenmede motivasyonun sağlanması için, öğrencilerin mevcut bilgilerinin yanlış ya da tatmin edici düzeyde olmadığı onlara hissettirilmesi gerekir. Öğrencilerin bu noktaya dikkat çekmeleri için öğrenci tarafından kazanılan deneyimler kullanılabilir. Bu yolla öğrencilerin deneyimleri ile ilgili olarak mevcut bilgilerini kullanarak doğru tahminde bulunma çalışmalarının yapılması gereklidir.

- Öğrenme aynı zamanda sosyal bir süreç olduğundan, anlamda gelişmeler sosyal etkileşimler sonucunda meydana gelir.

- Anlamlı öğrenmenin sağlanabilmesi için yeni öğrenilen kavramlarla ilgili uygulamalar yapılmalı ve bu yolla öğrenmenin pekiştirilmesi sağlanmalıdır.

Bu çerçevede, hazırlanan kaynaklarda şu hususlar göz önünde tutulmuştur:

1. Bilgiler transfer edilmekten çok, etkinlik temelli yaklaşımlarla anlamlandırmaya çalışılmıştır.

2. Öğrenmelerin ön bilgiler üzerinde yapılandırıldığından hareketle, ön bilgilerin açığa çıkartılması desteklenmiştir.

3. Üst düzey düşünme becerileri, program içerisine yedirilmiş ve bilgilerin amaç olduğu savı yıkılarak, üst düzey becerilerin kazandırılmasında araç görevi üstlenmiştir.

4. İşbirlikli öğrenmeler desteklenerek, öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri, sosyal etkileşim kuracakları ve bu yolla öğrenme yaşantıları hakkında doğrudan geri dönüt alabilecekleri bir yapı oluşturulmaya çalışılmıştır.

5. Öğrenme süreçleri; işbirliğine, üreticiliğe, yansıtmaya, etkin katılıma, kişisel ilgi ve ihtiyaçlar ile çoğulculuk kavramlarına hizmet edecek şekilde planlanmıştır.

6. Kazanımların uzun dönemli, ürüne yönelik ve okul dışında da kullanılabilir bilgi, beceri, tutum ve değerleri de ifade eden bir yapıda olması amaçlanmıştır.

7. Mantıksal ve eleştirel düşünme, bilgiyi anlama ve kullanma, araştırma, karar verme, yaratıcı düşünme vb. gibi üst düzey becerilerin kazandırılması amaçlanmıştır.

8. Sonuçsal değerlendirmenin yerini süreçsel değerlendirme almıştır.

9. Etkin öğrenmeye ağırlık verilmiştir.

1.2.3. İşbirliğine Dayalı Öğrenme

İşbirliğine dayalı öğrenme; öğrencilerin küçük gruplar hâlinde çalışarak ve birbirlerinin öğrenmesine yardım ederek öğrenmeyi gerçekleştirme sürecidir. İşbirlikli sınıflar, öğrencilerin küçük gruplar halinde toplanarak etkileşimde buldukları, öğretmenin de grupların arasında dolaşarak gereksinim duyanlara yardımcı oldukları yerlerdir (Açıkgöz, 2003; Açıkgöz, 1998).

İşbirliğine dayalı öğrenmeyi diğer küçük grup çalışmalarından ayıran en önemli özellik, öğrencilerin yalnız öğrenmelerinin yanında, asıl önemli olanın grup içerisinde işbirliği yaparak öğrenmeleridir. Bu öğrenme kalıcıdır. İşbirliğine dayalı öğrenme ortamında amaca ulaşmak için işbirliği ve karşılıklı ilişki zorunludur. Bir çocuk amacına ulaştığında onunla ilişkili tüm çocuklarda ortaklaşa amaçlarına ulaşmış olurlar.

İşbirliğine dayanan öğrenme gruplarının geleneksel öğrenme gruplarından farkı şöyle özetlenebilir (Johnson ve Johnson, 1988; Aktaran; Gömleksiz, 1993).

1. Geleneksel öğrenmede gruplarda olumlu bağımlılık görülmezken, işbirliğine dayalı öğrenme gruplarında olumlu bağımlılık söz konusudur.
2. Gruplar yetenek, cinsiyet, sosyal ve kişilik özellikleri göz önüne alınarak heterojen şekilde kurulmalıdır.
3. Geleneksel öğrenme gruplarında grubu yönlendiren bir lider varken, işbirliğine dayalı öğrenme gruplarında liderlik, grup üyeleri arasında paylaşılmaktadır.
4. Geleneksel öğrenme gruplarında üyeler nadiren diğerlerinin öğrenmesi için sorumluluk duyarlar, işbirliğine dayalı öğrenme gruplarında, üyeler birbirlerinin öğrenme sorumluluğunu taşırlar. Grup sorumluluğu vardır.
5. Geleneksel öğrenme gruplarında çoğunlukla tek başına çalışma vardır ve grup üyeleri bireysel ürünler yaratırlar, işbirliğine dayalı öğrenme gruplarında ise her üyenin en iyi derecede öğrenebilmesi için üyeler arasında iyi çalışma ilişkilerinin yapılandırılması amaçlanır.
6. Geleneksel öğrenme gruplarında bireyler arası ilişkilere daha az yer önem verilir ve bir yarışma ortamı vardır. Oysaki İşbirliğine dayalı öğrenme gruplarında liderlik, İletişim yeteneği, birbirine karşı dürüstlük, karar verme, grup içindeki çatışmaların çözümü, paylaşma gibi sosyal beceriler doğrudan öğretilir.
7. İşbirliğine dayalı öğrenme gruplarında öğretmenin gözlemci ve katılımcı bir rolü vardır. Grup sürecinde ortaya çıkan sorunların çözümünü yapar. Öğretmen, grupların daha etkili çalışabilmesi için uygulama sürecindeki gerekli işlemleri yapılandırır.
8. Geleneksel öğrenme gruplarında grup çalışmasında paylaşımı sağlamak için yeterince bireysel sorumluluk yoktur. İşbirliğine dayalı öğrenme gruplarında ise grup üyelerine bireysel sorumluluk verilir. Bu sorumluluk, her üyenin değerlendireceği ve çalışacağı materyalle ilgilidir. Üyeler birbirlerine ilerlemeleri için dönüt verirler. Grup üyeleri kimin güdülenmesi ve kime yardım edilmesi gerektiğini bilirler. Grup amacına ulaşmak için belirlediği grup etkinliğini en iyi kullanacak şekilde ilerler.

İşbirliğine Dayalı Öğrenmenin Temel Öğeleri:

1. Olumlu Bağımlılık: Öğrenciler diğer grup üyeleri başarılı olmadıkça kendilerinin de başarılı olamayacakları bilerek birbirlerine bağılıklarına inanmalıdırlar.
2. Bireysel Sorumluluk: Öğrencilerin birlikte öğrenmeleri için her öğrenciye belirli iş sorumlulukları verilmesi gereklidir.
3. Yüz Yüze Etkileşim: Grup üyeleri, gruba verilen görevin başarılabilmesi için birbirinin öğrenmesini etkilemeli, çabasını desteklemeli, birbirlerini güdülemeli, cesaretlendirmeli ve yardım etmelidir.
4. Sosyal Beceriler: Grup üyeleri birbirlerine güvenmeli, iyice tanımalı, birbirlerini cesaretlendirmeli, gerektiğinde lider olabilmeli, aralarında etkili iletişim kurabilmelidir.
5. Grup İşleyişinin Değerlendirilmesi: Grup üyeleri, bireysel grup amaçlarını hangi ölçüde başarabildiklerini değerlendirmeli ve birlikte öğrenme becerilerini geliştirmeye devam etmelidirler.
6. Grup Ödülü: Bir ödül belirlenmeli ve bu ödül geleneksel grup çalışmalarından farklı olarak grup bireyelerine değil, tüm gruba verilmelidir.
7. Başarı İçin Eşit Fırsat: Öğrenciler en iyi oldukları konularda kendilerini gerçekleştirebilmelidirler.

1.2.4. Çoklu Zekâ Kuramı

Gardner, 1983 yılında yedi ayrı evrensel zekâ alanı tanımlamıştır ve bireylerde doğuştan var olan bu zekâ alanlarının, farklı kültürlerde farklı biçimlerde ortaya çıktığını öne sürülmüştür (Bümen, 2005). Başlangıçta yedi olarak belirlenen zekâ alanı sayısı, daha sonra "doğa zekâsının" da eklenmesiyle sekize çıkmıştır.

Çoklu Zekâ Kuramı, eğitime taraf olan tüm kesimleri, geleneksel zekâ anlayışını ve okullarda verilen eğitimi sorgulamaya yöneltmiştir. Çünkü kuramın temelinde, zekânın

alışıldık tanımının artık geçerli olmadığı anlayışı vardır. Eğitim-öğretim sürecinde, çoklu zekâ kuramının önerilerinin dikkate alınması gerekir. Çoklu Zekâ Kuramının, zekânın çağdaş anlamına ve öğrenmenin doğasına ilişkin ilkeleri şöyle özetlenebilir (Filiz, 2003).

1. İnsanlar çok farklı zekâ türlerine sahip olabilirler. Günlük yaşamdaki etkinlikler aynı anda birden fazla zekâ alanına hitap eder. Çok basit işlerde bile farklı zekâ alanları kullanılır. Her insanın aktif olarak kullandığı zekâ alanları kendine özgü bir karışıma sahiptir.

2. Bir bilginin öğrenilmesi için tek yol yoktur. Bir bilgi, birden fazla yolla öğrenilebilir ve öğretilir.

3. Zekâ alanları dinamikler, yani gelişmeye ve değişmeye açıktır. Her insanın sahip olduğu güçlü zekâ alanlarının yanında, zayıf olduğu zekâ alanları da olabilir. Ancak, zayıf zekâ alanlarının güçlendirilmesi mümkündür.

4. Zekâ alanlarının her biri hafıza, dikkat, algılama ve problem çözme açısından farklı bir sisteme sahiptir. Her bir zekâ alanının gelişimi kendine hasır ve kendi içinde değerlendirilmelidir.

5. Bütün zekâ alanları insanların kendilerini gerçekleştirmelerine yöneliktir. Birey zekâ alanlarını tanımak, bunları geliştirecek etkinliklerde bulunmalıdır.

Derslerde farklı zekâ alanlarına hitap edecek etkinliklerin bir arada kullanılması sağlanmalıdır. Çünkü öğrencilerin öğrenme esnasında kullandıkları zekâ alanları birbirinden ayrılmaktadır. Böylelikle, öğrenirken farklı zekâ alanlarını kullanan öğrencilerin de işlenişte aktif kılınması kolaylaşacaktır.

Çoklu Zekâ Kuramı, öğrenme sürecinde bilginin algılanması ve kalıcılığın sağlanmasında insanların farklı algılama ve öğrenme stillerine sahip olduğunu savunur. Bireysel farklılıklara uygun olarak öğrenme ortamlarında bireyin algılama ve bilgiyi yapılandırma şekline uygun değişik öğrenme yöntem ve tekniklerinin kullanılması gerektiğini öngörür. Öğrencilerin kaynaklara ulaşma şansının, tarihsel-kültürel, coğrafi, ailesel ve durumsal etkenlerin, bireylerde zekâ alanlarının gelişmesine etki ettiğini belirtmektedir (Bümen, 2005).

Çoklu Zekâ Kuramına göre, öğretim sürecinde değerlendirme, çocuğun içice olduğu toplumsal ve kültürel değerlerle, beceri ve bireysel özelliklerini ele alarak yapılmalıdır. Öğrenciyle ilgili başvurulacak kaynak, sadece sınav sonuçları olmamalı, proje üretimi, ekip çalışmaları, topluca yapılan etkinliklere katılım gibi kriterler de değerlendirilmelidir. Her çocuğun bir çalışma ve gelişim dosyası olmalı ve bunlarda çocukların hangi biçimde, nasıl daha kolay öğrendiklerine ilişkin kişisel özellikleri yer almalıdır. Yani, başarısızlığı yerine, öğrencinin nerelerde başarı gösterdiği vurgulanmalıdır.

1. Sözel/Dilsel Zekâ

Sözcükleri hem sözlü hem de yazılı olarak etkili biçimde kullanma becerisidir.

2. Mantıksal/Matematiksel Zekâ

Bilgiyi kategorize ederek, sınıflayarak, soyut ilişkiler üzerinde çalışarak öğrenme becerisidir.

3. Görsel/Uzaysal Zekâ

Bu zekâ alanı temelde, nesnelere görebilmeye ve görselleştirebilmeye dayanır.

4. Müziksel/Ritmik Zekâ

Duyguların aktarımında müziği algılama ve sunmada, müziği bir araç olarak kullanma, yani müziğe ve müziksel içeriğe karşı duyarlı olma yeteneğidir.

5. Bedensel/Kinestetik Zekâ

Vücut hareketlerini kontrol etme, bedenini farkında olma (istem dışı bedenini verdiği tepkilerin anlamlarının farkında olma), zihin ve beden arasında güçlü bir bağ kurma (bir düşünce karşısında bedenini düşünceye bağlı olarak davranış göstermesi), pandomin yetenekleri, bedeni tümüyle iyi kullanma.

6. Sosyal Zekâ

Grup içerisinde işbirlikçi çalışma, sözel ve sözsüz iletişim kurma, insanların duygu, düşünce ve davranışlarını anlama, paylaşma, ifade edebilme, yorumlama ve insanları ikna edebilme becerisidir.

7. İçsel Zekâ

Bu zekâyâ benlik zekâsı da denmektedir. Kişinin kendini tanınması, içsel durumlarının farkında olması, kendisi ile ilgili düşüncelerin ve duyguların farkında lığı gibi özellikleri içerir.

8. Doğa Zekâsı

Bu zekâyâ sahip bireyler, doğal kaynaklara ve sağlıklı bir çevreye ilgi duyarlar.

1.3. İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının Hazırlanması

İlköğretim müzik dersi öğretim programı, genel müzik eğitimi içerisinde yer alan ve farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin her yönden dengeli, tutarlı ve sağlıklı olarak yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmiştir. Dolayısıyla program; 1968,1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim programı içerik ve yaklaşımları da göz önünde bulundurularak hazırlanmış ve MEB İlköğretim Genel Müdürlüğüne teşkil edilen Müzik Özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı; giriş, vizyon, temel yaklaşım ve yapı, öğrenme-Öğretme süreçleri, kazanımlar, ölçme ve değerlendirme, sözlük ve kaynakça bölümlerinden oluşmaktadır. Programda, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin olarak; etkinlik örnekleri ve ölçme-değerlendirme süreçlerine yer verilmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmuştur:

- Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitimi'nin esasları,
- Atatürk ilke ve inkılâpları,
- Türk toplumsal-kültürel yaşamına ilişkin beklentiler,
- Sanatın / müziğin insan eğitimi ve yaşamındaki yeri ve önemi,

- Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırılmak istenen davranışlar,
- Detaylı kaynak taramanın yanı sıra örneklem olarak seçilen sınıf ve branş öğretmenleriyle, akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular.
- İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel İhtisas Komisyonu'nca belirlenmiş öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde ise program çalışmasında şu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur:

- Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.
- Öğrenciler edilgen durumda değil, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılabilmelidirler.
- Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.
- Programın uygulanma sürecinde; bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarının geliştirilmesine önem verilmelidir.
- Öğrenilen her bilgi, mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.
- Müziğin içselleştirilebilmesi, ancak müzik dersinin yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilmesi ile mümkündür.
- Genel müzik eğitiminde uygulamalar yoluyla bilgiye ulaşılmalıdır.
- Müzik eğitimi; kavramlar ve kurallar yolu ile değil, müziğin tüm boyutlarının eyleme dönüştürülmesi ve hissettirilmesi ile gerçekleşmelidir.
- Nota öğretimi amaç değil, yalnızca araç olmalıdır, düşüncesi ön plana çıkarılmıştır(Özdemir ve Koç, 2008).

1.3.1. Programın Vizyonu

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı'nın vizyonu, öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla yaşayarak Hayatlarının ayrılmaz bir parçası hâline getirmek ve müzik yoluyla;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,
- Ulusal ve uluslararası kültürleri tanıyan,
- Vatan ve millet sevgisine sahip,
- Çevresindeki olaylara, değişim ve gelişmelere duyarlı,
- Güzel sanatların her türüne açık,
- Mutlu, kişilikli ve öz güveni olan bireyler olarak yetişmelerini sağlamaya yöneliktir.

1.3.2. Programın Temel Yaklaşımı

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgiyi ve beceriyi daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirmesi, yorumlaması ve yaşamına katması ilkesine dayanır.

Yapılandırmacı kurama göre:

- Her birey, daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla öğrenme ortamına gelir.
- Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.
- Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur.
- Öğrenme pasif bir süreç değil, öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.
- Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır. Yukarıda ifade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim sürecini

gerçekleştirebilmek için, kısmen de olsa öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmasına izin verilmelidir. Teknoloji; etkin, özgün, amaçlı ve ortaklaşa bir öğretim gerçekleştirebilmek için mutlaka işe koşulmalıdır. Ayrıca, öğrencilere bilgilerini sınyabilecekleri çeşitli öğrenme yaşantıları da sunulmalıdır. Özetle, müzik eğitiminde yapılandırıcı anlayış;

- Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir,
- Bireylerin farklılığını kabul eder,
- Öğrencilerin araştırmacılığını destekler,
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir,
- Öğrenmede performans ve etkinliklere ağırlık verir,
- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır,
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışını benimser,
- Öğretimde gerçekçilik ve işlevselliği destekler,
- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatı verir(Özdemir ve Koç, 2008).

1.4. Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı

Müzik Dersi Öğretim Programı; genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler, açıklamalar, öğrenme-öğretme süreçleri ve ölçme değerlendirme boyutlarından oluşmaktadır.

Genel Amaçlar;

Müzik öğretiminin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek,

- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlamak,
- Yaratıcılık ve yeteneğini müzik üretme yoluyla geliştirmek,
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürlerini tanımak,
- Kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak,
- Müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlamak,
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirmek,
- Bireysel ve toplu olarak, nitelikli değişik türlerde şarkı dinleme, söyleme ve çalma etkinliklerine katılımlarını sağlamak,
- Müziksel algı ve bilgilerini geliştirmek,
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanmalarını sağlamak,
- İstiklâl Marşı başta olmak üzere millî marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlamak,
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirmek,
- Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlamak,
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak ve Atatürk ilke ve inkılâplarına gönülden bağlı, kültürlü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak.

Temel Beceriler ve Değerler;

Müzik Dersi 1-8. Sınıflar Öğretim Programı, içerdiği öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin ve değerlerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programla ulaşılması beklenen;

Temel Beceriler;

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim kurma, problem: çözme, araştırma, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik, müziksel algılama ve bilgilenme, kişisel ve sosyal değerlere önem verme, müzik okur-yazarlığı edinebilme, estetik duyarlığa sahip olma. Değerler;
- Paylaşım, hoşgörü, sorumluluk olarak belirlenmiştir.

Öğrenme Alanları;

Müzik Dersi Öğretim Programı, "Dinleme - Söyleme - Çalma", "Müziksel Algı ve Bilgilenme", "Müziksel Yaratıcılık" ve "Müzik Kültürü " adı altında dört temel öğrenme alanı üzerine oturtulmuştur. Bu öğrenme alanları, içerikleri bakımından birbirleriyle tamamen kenetli olup sadece gerekli hallerde olarak ayrılabilirler.

Kazanımlar, öğrenme - öğretme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar aracılığı ile öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerdir. Kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeyi göz önünde bulundurularak birinci sınıftan sekizinci sınıfa kadar programda sunulmuştur.

Etkinlikler, Müzik Dersi Öğretim Programı'nda verilen etkinlikler sadece örnek niteliğinde olup; öğretmen bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya değişiklikler yapabilir.

Açıklamalar, Müzik Dersi Öğretim Programında yapılması önerilen etkinlikler bir takım sembollerle belirtilmiştir.

Müzik Dersi Öğrenme-Öğretme Süreci

İlköğretim müzik dersinin öğrenme ve öğretme sürecinde öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile paralellik gösteren müzik dersine yönelik aktif öğrenme yöntemleri (Dalcroze, Orff, Kodaly, vb.) ile birlikte, genel öğretim yöntemlerine de yer verilmiştir, müzik eğitiminde kazanımlara uygun olarak, "oyun, dans, devinim" ekseninde ilgili yöntemlerden yararlanılması, dersin işlenişinde ayrı bir önem taşımaktadır.

Genel müzik eğitiminde nota öğretiminin amaç değil, araç olduğu ilkesinden hareketle; programda nota öğretimi 4. sınıftan başlatılmıştır. Kulaktan şarkı öğretim yöntemi

ise 4. sınıf düzeyine kadar aktif olarak uygulanmakla birlikte, nota öğretiminin yanında ilköğretim süreci boyunca her düzeyde mutlaka kullanılmalıdır. Ayrıca, 7-8. sınıflarda, öğrencilerin ergenlik dönemine ilişkin ses yapılarındaki değişim sebebiyle, bu dönem çocuklarında şarkı söyleme etkinliğinden çok; dinleme, çalma ve yaratıcılık eğitimlerine ağırlık verilmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

1.5. Ders İşleniş Süreci

Öğrencilerin daha önceki deneyimlerinden ve ön bilgilerinden yararlanarak yeni karşılaştıkları durumlara anlam verdiklerini ve özümstediklerini savunan yapılandırmacı öğrenme kuramı çerçevesinde hazırlanan ders kitaplarında, kuramın eğitimde kullanımına yönelik; müzik programında öğrenme öğretme süreçleri 5 e modeline göre oluşturulmuştur. Zihinde yapılanma kuramı evrelerine 5E metodu denir. Bu evreler "girme", "keşfetme", "açıklama", "derinleştirme" ve "değerlendirme"dir. Bu model çerçevesinde oluşturulan öğrenme-öğretme süreçleri aşağıda açıklanmıştır.

Sınıf:

Öğrenme Alanı:

Kazanımlar:

Süre:

Yöntem ve Teknikler:

Araç-Gereçler:

I. Hazırlık

a. Öğretmen Hazırlığı: Öğretmenin ders işleniş sürecinde kullanılacağı kaynaklar, araç-gereçler, araştırma konularını planlanması gibi hazırlıkları kapsar.

b. Öğrenci Hazırlığı: Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek amacıyla, ulaşacağı araştırma sonuçları ya da pratik uygulamalar olabileceği gibi, ders işleniş sürecinde kullanacakları öğrenmelerinde yardımcı olacak çeşitli araç-gereçleri kapsar.

II. Öğrenme-Öğretme Süreci

a. Giriş: Öğrencilerin derse ilgisinin sağlanması amacıyla yapılacak çalışmaları kapsayan bölümdür. Yeni öğrenilecek bilgi ve becerilerin öğrencilere sunulmasından önce onların konu hakkında önceki bildiklerinden yola çıkılmalı ve ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Soru, örnek olay, görsel, okuma, dinleme, doğaçlama, ritmi bedensel hareketlerle hissetme vb. gibi merak uyandırıcı ve eğlendirici çeşitli yöntemler kullanılarak öğrencilerin derse ilgileri uyandırılmalı ve ön bilgileri harekete geçirilmelidir. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasının ardından bunlar analiz edilerek öğrencilerin mevcut bildiklerinin yeni öğrenileceklerle çelişme durumu ortaya konulmalıdır. Bu yolla zihinsel çatışma- dengesizlik durumunun yaşanmaması için var olan zihinsel anlamların yeni öğrenilecek bilgi ve becerilere uyum sağlaması amacıyla yeniden yapılandırılmasını sağlayacak çeşitli etkinlikler yapılmalı ve öğrenmenin belli yapılar etrafında oluşması kolaylaştırılmalıdır. Konunun özelliğine göre belli anahtar kavramlar etrafında bilgilerin yapılandırılması sağlanabilir. Bu aşamada önemli olan, öğrencilerin değişik fikirleri ileri sürmelerini, soru sormalarını teşvik ederek ön bilgilerin açığa çıkartmak ve öğrencilerin derse motivasyonlarını sağlamaktır.

b. Sezdirme: Bu aşamada yeni bilgiler, beceriler, tutum ve değerler öğretmen rehberliğinde çeşitli etkinlikler yapılarak kazandırılmaya çalışılır. Bu aşamada önemli olan öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun olarak öğrenme etkinliklerinin öğrencilere sunulmasıdır. Öğretmen etkinliklerde yol gösterici olmalıdır. Öğrencilerin birlikte çalışabilmelerine ve iletişim kurmalarına yardımcı olunmalıdır. Öğrenciler aktif kılınarak öğretmen rehberliğinde istenilen amaca ulaşabilmeleri için yönlendirilmeli, bunun yanında da her öğrenmenin bireylerde aynı şekilde oluşmayacağına da bilincinde olunmalıdır. Öğrencilerin yaratıcılık ve ifade becerilerini kullanmalarına önem verilmelidir.

c. Bilgiyi Paylaşma: Sezdirme (keşfetme) aşamasından sonra varılan sonuçları öğrencilerin öncelikle birbirleriyle paylaşmalarına imkân verilmelidir. Her bilgi ve beceri "Yapılandırıcı Yaklaşım"a göre her öğrencide farklı düzeyde ve biçimde anlamlandırılacağı için sonuçların paylaşılmasında etkili iletişim kurulması desteklenmelidir. Daha sonra öğretmen, öğrencilerin yetersiz kaldığı yerlerde, öğrencilerin deneyimlerini bir araya getirmelerinde, sonuçlarını açıklamalarında ve yeni kavramlar oluşturmalarında onlara temel

bilgi düzeyinde açıklamalarda bulunarak, yeni öğrenilenlerin yapılandırılmasını desteklemelidir.

d. Bilgiyi Kullanma: Öğrenciler, ulaşılmış oldukları bilgi ve becerileri çeşitli etkinlikler aracılığıyla uygularlar ya da yeni olaylara uyarlarlar. Bu yolla öğrendiklerini pekiştirdikleri gibi farklı uygulamalarını da öğrenmiş olurlar. Öğretmen, yeni öğrenilenlerin uygulanmasında öğrencilerden daha çok doğruluk ve sorumluluk beklemeli ve öğrencilerin yaratıcılıklarını desteklenmelidir.

III. Değerlendirme

Dersin tüm etkinliklerinde öğrencilerden geri dönüt almak amaçlı yapılan çalışmaları içeren eğitimin süreç odaklı aşaması olmasından yola çıkılarak sadece ders işlenişi sonucunda yapılan etkinlikler olarak anlaşılmamalıdır. Diğer değerlendirme çalışmalarının yanında çoğu zaman öğretmenin öğrencileri gözlemesi ya da onlara açık uçlu sorular sorması da değerlendirme kapsamına girmektedir. Bu aşamada amaç, öğrencilerin ulaştıkları anlamları ifade etmeleri ya da ürünlerini sergilemeleridir. Bu evrede aynı zamanda öğrencilerin kendi gelişmelerini de değerlendirmeleri sağlanmalıdır. Dolayısıyla öğrenciler yeni edindikleri bilgilerini ve becerilerini değerlendirerek bir sonuca ulaşabilmelidir. Öğretmen öğrencilerin gelişim düzeylerini kontrol etme yönünde bu tür değerlendirme etkinliklerini yapacağından dolayı, değerlendirme çalışmalarının sonuç değil süreç odaklı olarak sürekli yapılmasına özen gösterilmelidir.

1.6. Yapılandırmacı Eğitim-Öğretim Sürecinde Öğretmen Roller

Müzik eğitimin amaçlarına ulaşabilmesindeki dört ana öge, öğrenci, öğretmen, müzik ve programdır. Müzik eğitiminde bu dört temel öge sürekli etkileşim içerisindedir. Bu süreçte en çok etkiyi öğretmen sağlar(Uçan, 2004).

Toplum kültürümüz ve sağlıklı nesiller için bu kadar önemli olan müzik eğitiminin amaçlarına ulaşabilmesi için, ilköğretim okullarında uygulanan müzik dersleri, müzik öğretmenlerinin dersleri uygulayış biçimleri ve kullandıkları yöntemler çok önemli bir yer tutmaktadır(Nacakcı, 2009).

Yapılandırmacı eğitim öğretim sürecinde öğretmen rolleri aşağıda sıralanmıştır.

1. Öğretmen her şeyden önce öğrencilerini kendi öğrenmelerinden sorumlu olan aktif bireyler olarak görmelidir.

2. Öğretmen, öğrencilerin farklı çevrelerden geldiğini ve farklı öğrenme yaşantılarından geçtiğini kabul etmeli, öğrencilerin yeni bilgiyi yapılandırırken kullanacakları ön bilgilerinin de farklı olduğunu bilmelidir. Bu nedenle öğrenme sürecine başlamadan önce yeni öğrenilecek bilginin konusu ile ilgili öğrencilerin ön bilgilerini açığa çıkartacak çeşitli etkinlikler yapmalıdır. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasında öğretmen öğrencilerden karşılaştığı bir sorunu veya gözlediği bir olayı anlamak için eğlendirici ve merak uyandırıcı bir girişle derse başlayabilir. Ya da bu aşamada görsel anlatım, soru-cevap, örnek olay incelemesi ve yorumlanması gibi diğer çalışmalar yapılabilir. Burada önemli olan öğrencilerin doğru cevabı bulmaları değil, değişik fikirler ileri sürmelerini, soru sormalarını teşvik ederek ön bilgilerin açığa çıkartılmasının sağlanmasıdır. Bu yolla ön bilgilerin açığa çıkartılmasında öğrencilerin zihninde var olan yapılar ortaya konulmalı, öğrencilerin etkili bir iletişime girerek bunu arkadaşlarıyla paylaşmalarına destek verilmelidir. Öğrencilerin edinecekleri yeni bilgilerin eski bilgilerle tutarlı olması yeni bilgilerin yapılandırmasını kolaylaştıracaktır. Ön bilgilerin açığa çıkartılmasının ardından öğretmen yeni bilgilerin verileceği metod ve teknikleri buna göre belirlemelidir. Metod ve tekniklerin belirlenmesinde öğrencilerin var olan bilgileri yanında diğer bireysel farklılıklarını da (farklı ilgi ve öğrenme ihtiyaçlarını) göz önünde tutulmalıdır.

3. Öğretmen her bilginin her öğrenci zihninde aynı şekilde yapılandırılmayacağını, öğrenmede farklı öğrenme sonuçlarının yaşanacağını kabul etmelidir.

4. Öğretmen yeni bilgilerin sunulmasında öğrencilerine çeşitli öğrenme ortamlarını düzenlemekle sorumlu olmanın yanında, etkinliklerin amacına uygun bir şekilde gerçekleştirilmesinde öğrencilere rehberlik de etmelidir. - -

5. Öğretmen öğrencilerin görüşlerine önem vermelidir. Gerekirse öğrenci görüşleri doğrultusunda yöntem ve tekniklerini, dersin içeriğini değiştirebilir.

6. Yeni edinilecek olan bilgi ve becerilerin, öğretmen rehberliğinde öğrenciler tarafından keşfederek yapılandırılmasına çalışılmalıdır. Bunun için öğretmen yeni bilgileri

öğrencilerin kendilerinin keşfedecekleri öğrenme yaşantılarına dönük kurgulamalı ve bunları etkinlik olarak gerçekleştirmelidir. Her bilgi ve beceri yapılandırıcı yaklaşıma göre her öğrencide farklı düzeyde ve biçimde anlamlandıracağı için anlamları paylaşımlarına imkân verebilmek adına öğrencilerin birlikte çalışmaları ve iletişim kurmaları özendirilmelidir. Öğrenciler bu etkinliklerde (çeşitli örnek olay, sorun çözme, inceleme yapma vb.) aktif kılınarak bilgiyi kendilerinin keşfetmeleri sağlanmalıdır.

7. Öğretmen, yapılan etkinliklerin ardından öğrencilerin keşfettikleri sonuçları paylaşımlarına imkân tanınmalıdır. Öğrencilerin yaratıcılıklarını kullanarak vardıkları sonuçları, etkili bir iletişim kurularak ortaya koymaları sağlanmalıdır. Bilginin yapısına göre öğretmen formal olarak tanımları ve bilimsel açıklamaları yapabilir ya da önemli noktalara değinebilir. Bu şekilde bilginin özelliğine göre yeni öğrenilenlerin zihinde yapılandırmasını mümkün kılacak anahtar kavramları sunmuş olur. Mümkün olan yerlerde, öğrencilerin deneyimlerini bir araya getirmelerinde, sonuçlarını açıklamalarında ve yeni kavramlar oluşturmalarında onlara temel bilgi düzeyinde açıklamalarda bulunarak yol gösterici olmalıdır.

8. Öğrencilerin kendi yanlışlarını, görüşlerindeki çelişkileri kendilerinin görmesine, bulmasına fırsat verecek etkinlikler düzenlemelidir. Öğretmen, öğrenci hatalarını öğrenmede bir fırsat olarak bilmeli ve kullanmalıdır.

9. Öğrencilerin keşfettikleri bilgileri yeni durumlara uyarlayacak öğrenme yaşantılarının oluşturulması sağlanmalıdır. Bu yaşantılar ile öğrenciler bilginin farklı uygulamalarını öğrenmiş ve edindikleri bilgiyi pekiştirmiş olurlar. Öğrencilere bireysel ve grup çalışmaları yapacakları ortamlar sağlanarak (yeni olaylar ve problemler yaratılarak) keşfettikleri bilgileri kullanmalarına, yeni çıkarımlar yapmalarına ve yeni bilgilere ulaşmalarına imkân sağlanmalıdır.

10. Öğrencilerin özgün, yaratıcı yönlerinin tespit ve takdirinde çok titiz davranılmalıdır.

11. Öğretmen değerlendirme etkinliklerini süreç ve sonuç odaklı olarak yapmalıdır. Ancak bu sayede öğrencilerin düşünme tarzları değişir ve ürünler sergilenir. Değerlendirme

etkinliklerinde öğrencilerin yeni kavram ve becerileri öğrenmeleri gerçekleşebileceği gibi kendi gelişimlerini ve akranlarını değerlendirmeleri de sağlanmalıdır.

12. Ders süreçleri planlanırken müzik eğitimi öğrencilerin deneyimleri üzerinde planlanmalıdır. Eğitim verilirken öncelikle pratiğe dönüştürülen uygulamalar yapılmalı, öğrencilerin kazanmaları beklenen bilgi, beceri, tutum ve değerlerin yapılandırılması sağlanmalıdır.

13. Müzik eğitiminde müziksel algının ve ifade becerilerinin geliştirilmesi için öğrencilerin bu becerileri öncelikle hissetmelerini sağlayacakları etkinlikler gerçekleştirilmelidir. Bu nedenle müzik çalışmalar genellikle psikomotor uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirilmelidir.

14. Müzik çalışmalarında araştırma, keşfetme ve yaratıcılık becerilerinin geliştirilmesi önemlidir. Bu becerilerin geliştirilmesi adına özellikle özgür hareket, dans, şarkı söyleme, beden perküsyonunu sağlama ve drama türünden etkinliklere yer verilmeli, öğrencilerin ilgi alanlarına göre kullanabilecekleri çeşitli vurmali enstrümanlardan bu etkinliklerde yararlanılmalıdır.

15. Öğrencilere müzik eğitimi verilirken kulak eğitimi ön planda tutulmalı, bu yolla öncelikle işitsel becerilerin geliştirilmesi desteklenerek ardından bilişsel öğrenmenin yapılandırılması sağlanmalıdır.

16. Etkinlikler, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmelerini sağlayacak nitelikte yapılandırılmalıdır.

17. Müziğin içindeki ritmin içselleştirilebilmesi için müzikteki hareket birlikteliği sağlanmalıdır,

18. Müzik eğitiminde teorik açıklamaların yanı sıra, müzikal düşünceden hareket edilerek; şarkı söyleme, çalgı çalma eğitimleri ön planda tutulmalıdır. Özetle müzik, kavramlar ve kurallar yoluyla değil, yalnız müziksel olarak öğretilmeli, hareket ve müzik birlikteliğine dikkat edilmelidir.

1.7. Müzik Dersi İşlenişinde Dikkat Edilmesi Gereken Temel İlkeler

- Müzik Dersi eğitim öğretim süreci, öğrenci merkezli olarak yapılandırılmalıdır.
- Öğrenciler edilgen değil, aksine dersin etkilikler boyutuna aktif olarak katılmalıdır.
- Öğrenilecek bilgi ve beceriler, yaşam içerisinde kullanılabilir niteliğe dönüştürülmelidir.
- Müzik dersi ancak yaşayarak ve yaşatarak işlenebilir. Dolayısıyla her derste olabildiğince, müziğin tüm boyutlarına yer verilmelidir (dört öğrenme alanı).
- Müzik eğitiminde kulak eğitimi teorin önünde tutulmalı, bu yolla eğitimin sadece zihinsel olmasının yanında işitsel becerilerin geliştirilmesine de önem verilmelidir.
- Yaratma becerisinin öğrencilere kazandırılmasında, oyun dürtüsünün içte yarattığı ihtiyaçtan yola çıkılmalıdır.
- Ritim öğesinin müzikteki önemi göz önünde tutularak, her fırsatta bu unsurdan yararlanma yoluna gidilmelidir (oyun, dans, devinim vb.)(Özdemir ve Koç, 2008).s

Araştırmada;

1.8. Problem

İlköğretim ikinci kademe Müzik Dersi Müfredat programında yer alan konular, öğrenciler tarafından kazanıma dönüşüyor mu?

1.8.1. Alt Problemler

- 6. Sınıf müfredat programında yer alan konular, öğrenciler tarafından kazanıma dönüşüyor mu?
- 7. Sınıf müfredat programında yer alan konular, öğrenciler tarafından kazanıma dönüşüyor mu?
- 8. Sınıf müfredat programında yer alan konular, öğrenciler tarafından kazanıma dönüşüyor mu?

1.9. Çalışmanın Amacı

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakla birlikte, öğrencinin yeni bir bilgiyi ve beceriyi daha önce edindiği bilgi ve beceriler ile birleştirmesi, yorumlaması ve yaşamına katması ilkesine dayanır. Bu çalışma ile 2006 Yılı İlköğretim ikinci kademe Müzik Dersi Müfredat programında yer alan konuların, öğrenciler tarafından ne derece kazanıma dönüştüğünü ortaya koyma amaçlanmaktadır.

1.10. Önemi

Bu araştırma, MEB yetkililerine, müzik öğretmenlerine, ilköğretim öğrencilerine ve bu alanda çalışan araştırmacılara bilgi vermesi ve yol göstermesi açısından önem taşımaktadır.

1.11. Yöntem

Konuya ilişkin kaynaklar ve incelenen program bir araya getirilmiş ve bunlar ayrıntılarıyla incelenmiştir.

1.12. Araştırma Modeli

Bu araştırma survey modeli (kaynak tarama) hazırlanmıştır.

1.13. Sayıtlar

- Araştırmada kullanılacak verileri destekleyici nitelikte yazılı kaynaklar yeterli bulunduğu,
- Anketlere verilen yanıtların, araştırma için gerekli verilerin elde edilmesi için yeterli olduğu,
- Seçilen araştırma yönteminin araştırma için geçerli ve güvenilir olduğu varsayımlarından hareket edilmiştir.

1.14. Evren Örneklem

Araştırma, Malatya ili merkezinde bulunan üç ilköğretim okulu ve üç lise den toplam 270 öğrenci ile sınırlandırılmıştır.

1.15. Sınırlılık

Bu çalışma, 2008-2009 Eğitim Öğretim yılı ilköğretim 7. ve 8. sınıf ile lise 1. sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

1.16. Veri Toplama Teknikleri

Araştırma için gerekli veriler, çeşitli kaynakların taranması ve anket yöntemi ile elde edilmiştir. Araştırma için gerekli olan 6. Sınıf konularını ölçmek için 7. Sınıf öğrencilerine, 7. Sınıf konularını ölçmek içinde 8. Sınıf öğrencilerine, 8. Sınıf konularını ölçmek içinde lise 1. Sınıf öğrencilerine anket uygulanmıştır. Anketlerden elde edilen veriler SPSS 13. istatistik programı ile çözümlenmiş ve ortaya çıkan sonuçlar tablolarla gösterilmiştir.

BÖLÜM II.

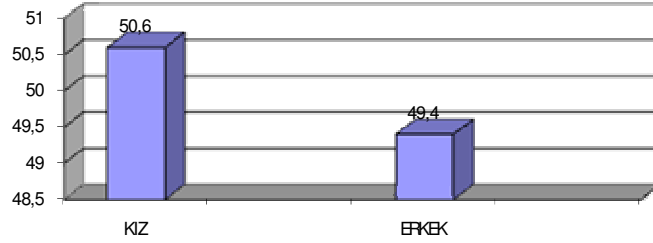
BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde örneklem gurubunun anketlere verdiği cevaplar SPSS programında çözümlenerek grafiklerle yorumlanmaya çalışılmıştır.

2.1. Altıncı Sınıflar İçin Elde Edilen Bulgular

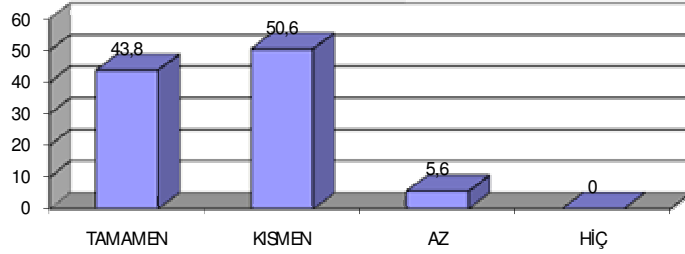
Altıncı Sınıflara yönelik verilere ulaşmak amacıyla anket soruları düzenlenmiş ve anketlerden elde edilen veriler incelenerek aşağıda grafikler halinde yorumlanmıştır.

Tablo 1: Cinsiyetiniz?

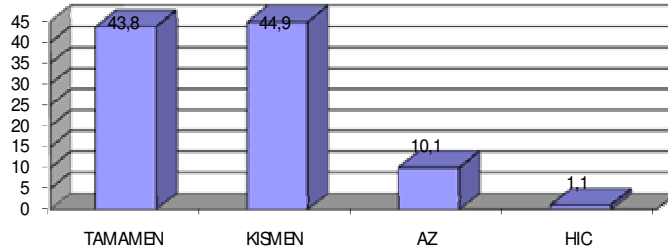
Tablo 1 incelendiğinde, kız ve erkek öğrencilerin yaklaşık olarak eşit oranda olduğu görülmektedir.

Tablo 2: İstiklal Marşı'nı kurallarına uygun söyleyebiliyor musunuz?

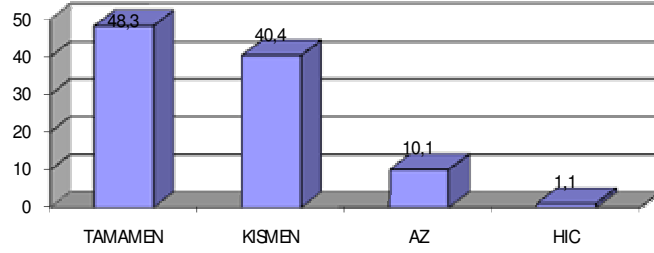
Tablo 2 incelendiğinde İstiklal Marşımızın büyük oranda kurallarına uygun olarak söylenebildiği, fakat örneklemelerin bir bölümünün kısmen hatalar yaptığını düşündüğü görülmektedir.

Tablo 3: İstiklal Marşı'nın nefes alma yerlerini biliyor musunuz?

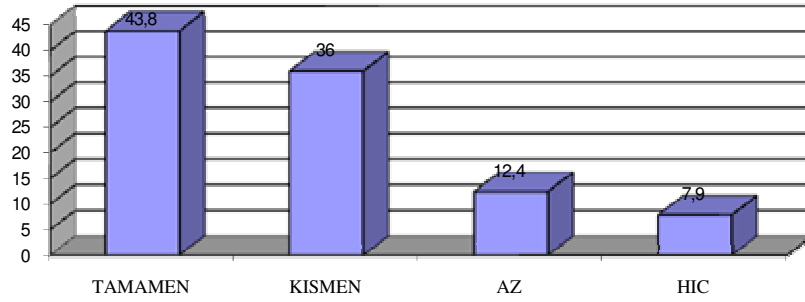
Tablo 3 de yer alan veriler dikkate alındığında, İstiklal Marşımızı nefes alma yerlerinin büyük oranda bilindiği gözlemlenmektedir. Fakat %1,1 oranında hiç ve %10,1 oranında az seçeneğini tercih eden örneklem bulunması dikkatlerden kaçmamalıdır.

Tablo 4: İstiklal Marşı'nı günlük değişikliklerine göre söyleyebilir misiniz?

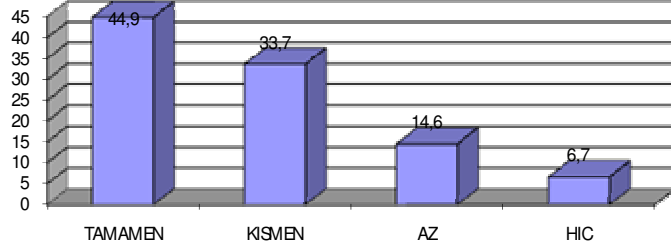
Tablo 4 de yer alan veriler dikkate alındığında, İstiklal Marşımızı günlük değişikliklerine göre söylenmesinin büyük oranda bilindiği gözlemlenmektedir.

Tablo 5: Do1- do2 aralığındaki notaların yerlerini dizek(porte) üzerinde gösterebilir misin?

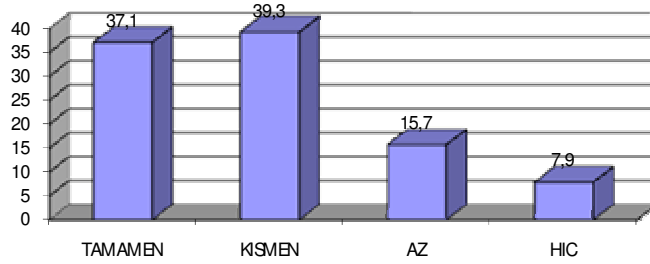
Tablo 5 incelendiğinde do1-do2 aralığındaki notaların yerlerinin büyük oranda bilindiği görülmektedir. Yine tablo 5'e göre % 12,4 oranında örneklem bu konuda az, %7,9 oranında örneklem de bu konuda hiç bilgisi olmadığını belirtmiştir.

Tablo 6: Do1 - do2 aralığndaki seslerin yerlerini blokflüt üzerinde gösterebilir misin?

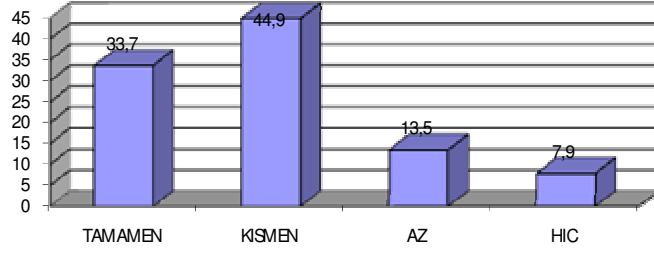
Tablo 6 incelendiğinde, “do1 – do2 aralığndaki sesleri blokflüt üzerinde gösterebilir misiniz?” sorusuna örneklemlerin büyük bölümünün olumlu yanıt verdiği görülmektedir. Sadece %21,3 oranında örneklemin az ya da hiç seçeneğini işaretlemesi blokflüt üzerinde nota yerlerinin büyük oranda bilindiğini göstermektedir.

Tablo 7: Do1- do2 aralığndaki sesleri inici ve çıkıcı olarak porte(dizek) üzerinde yazabilir misin?

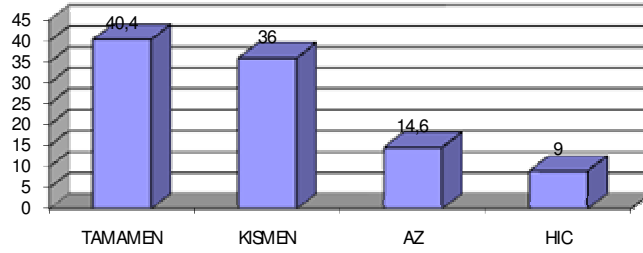
Tablo7 de görüldüğü gibi “do1-do2 aralığndaki seslerin inici ve çıkıcı olarak dizek üzerine yazılmasını” konusuna örneklemlerin 37,1 oranında tamamen ve % 39,3 oranında kısmen yanıtını vermeleri konuyu büyük oranda anlaşıldığı izlenimini yaratmaktadır. Fakat %15,7 oranında örneklemin az ve %7,9 oranında örnekleminde hiç seçeneğini işaretlemesi de dikkatlerden kaçmamalıdır.

Tablo 8: 16 lık (çeyrek nota) sürelerinin yazılışını biliyor musun?

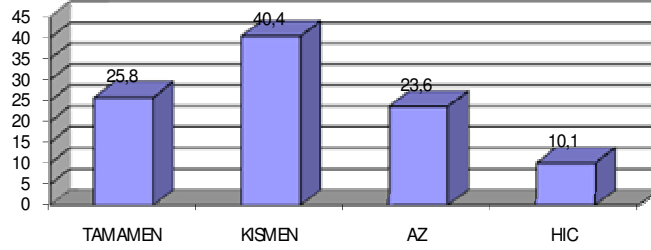
Tablo 8 incelendiğinde örneklemelerin büyük oranda kısmen de olsa çeyrek nota sürelerinin yazılışını bildiği görülmektedir. Bu konuda bilgisinin az olduğunu belirten örneklem oranı % 13,5 ve bu konuda hiç bilgisi olmadığını belirten örneklem oranı da % 7,9 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 9: 16' lık (çeyrek nota) sürelerinin çalınışını biliyor musun?

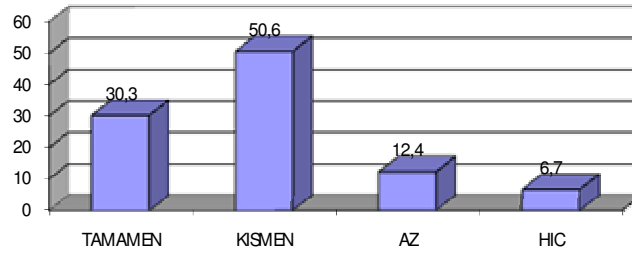
Tablo 9 incelendiğinde örneklemelerin çeyrek nota sürelerinin seslendirilmesi konusunda büyük oranda bilgi sahibi olduğu görülmektedir. Bu konuda bilgi sahibi olmayan örneklem sayısı % 9 oranı ile düşük seviyededir.

Tablo 10: 16' lık (çeyrek nota) notalardan ritm kalıbı oluşturabiliyor musun?

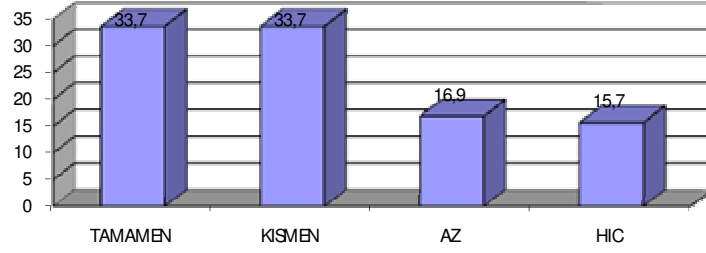
Tablo 10' da ki veriler incelendiğinde, örneklemelerin büyük çoğunlukla çeyrek nota kalıbında ritm kalıpları oluşturabildiği görülmektedir. Fakat %10' oranında örneklem bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.

Tablo 11: Hız ve gürlük basamaklarının ne olduğunu biliyor musun?

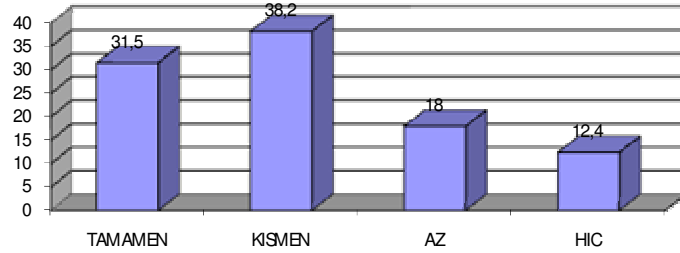
Tablo 11 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklerin büyük oranda hız ve gürlük basamaklarını tanıdığı belirttiği görülmektedir. Bu konuda bilgi sahibi olmadığını söyleyen örneklem sayısı %6,7 ile sınırlı kalmaktadır.

Tablo 12: Moderato (orta), Allegro (çabuk), Adagio (yavaş) hız basamak terimleri olduğunu biliyor musun?

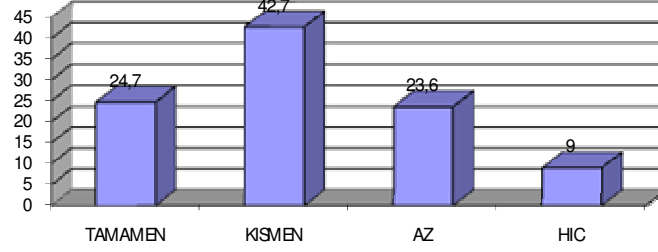
Tablo 12 incelendiğinde araştırmaya katılan örneklemelerin hız terimlerini ve basamaklarını %74,3 oranında farklı seviyelerde bildiği, bununla beraber %15,7 oranında örneklemin de bu konuda hiçbir bilgiye sahip olmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 13: Kuvvetli (forte), Hafif (piano), orta (mezzoforte) gürlük basamakları terimleri olduğunu biliyor musun?

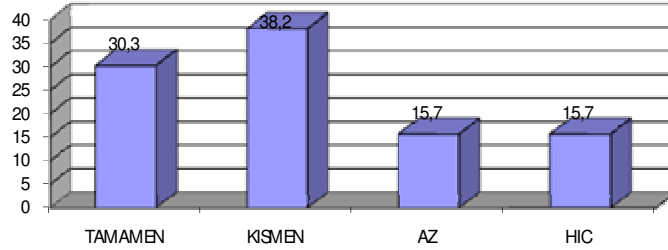
Tablo 13 incelendiğinde örneklemelerin gürlük basamakları terimleri hakkında tamamen olamasa da kısmen ve az oranda bilgi sahibi olduğu görülmektedir. Bu konuda bilgisiz olduğunu belirten örneklem oranı %12,4 olarak görülmektedir.

Tablo 14: Hece bağı hakkında bilgin var mı?

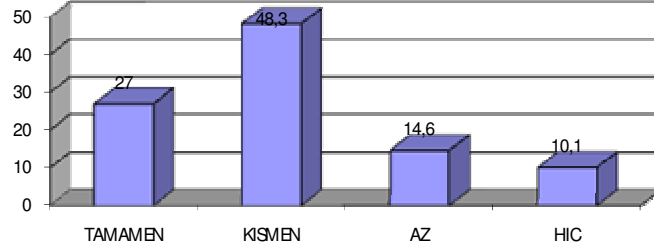
Tablo 14 incelendiğinde, örneklemlerin hece bağı hakkında kısmen bilgi sahibi oldukları görülmektedir. Konu hakkında bilgi sahibi olmayan örneklem oranı %9 olarak belirlenmiştir.

Tablo 15: Kanon hakkında bilgin var mı?

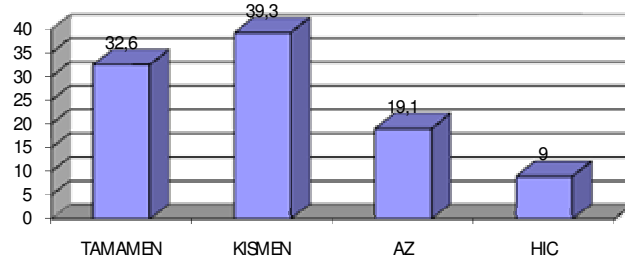
Tablo 15 incelendiğinde, kanon hakkında bilgi sahibi olan örneklem oranı %30 tamamen, % 58,2 kısmen ve %15,7 oranında az olarak belirlenmiştir. Bu konuda bilgi sahibi olmayan örneklem oranı ise % 15,7 olarak belirlenmiştir.

Tablo 16: Ritm algıları hakkında bilgin var mı?

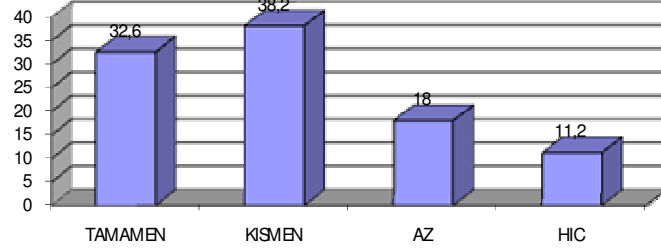
Tablo 16 incelendiğinde, örneklemelerin ritm algıları hakkında %27 oranında tamamen, % 48,3 oranında kısmen ve %14,6 oranında az bilgiye sahip olduğu gör÷lmektedir. % 10,1 oranında örneklem ise bu konuda bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.

Tablo 17: Uzatma bağı, hakkında bilgin var mı?

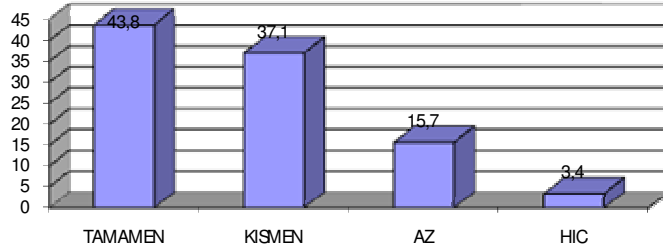
Tablo 17 incelendiğinde uzatma bağı konusunun tamamen, kısmen ve az oranında olmak üzere % 91 oranında kavrandığı, buna karşılık % 9 oranında örneklem tarafından ise hiç anlaşılamadığı gör÷lmektedir.

Tablo 18: Çoğaltma noktası hakkında bilgin var mı?

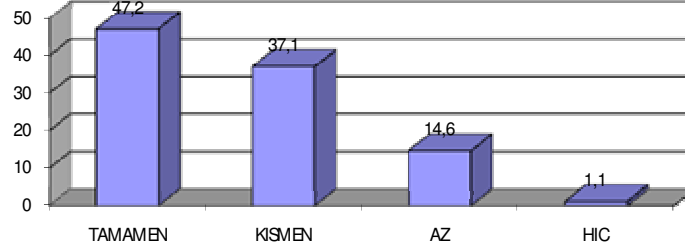
Tablo 18 incelendiğinde, çoğaltma bağı konusunun % 32,6 oranında tamamen anlaşıldığı görülürken, %11,2 oranında ise hiç anlaşılmadığı saptanmaktadır. Bu konuyu kısmen anlayan örneklem oranı ise %38,2 olarak belirlenmiştir.

Tablo 19: İnsan sesinin nasıl oluştuğunu biliyor musun?

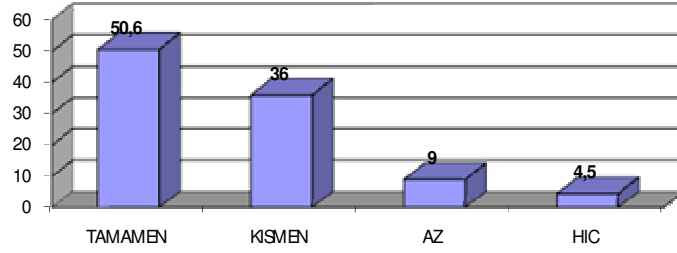
Tablo 19 incelendiğinde insan sesinin oluşumu konusunun büyük oranda anlaşıldığı görülmektedir. %43,8 oranında tamamen , %37,1 oranında ise kısmen anlaşıldığı saptanan konuyu sadece %3,4 oranında örneklem anlayamadığı görülmektedir. Bu konuda az bilgiye sahip olduğunu belirten örneklem oranı da %15,7 olarak belirlenmiştir.

Tablo 20: Sesin oluşumunda etkili olan organlarımızın hangileri olduğunu biliyor musun?

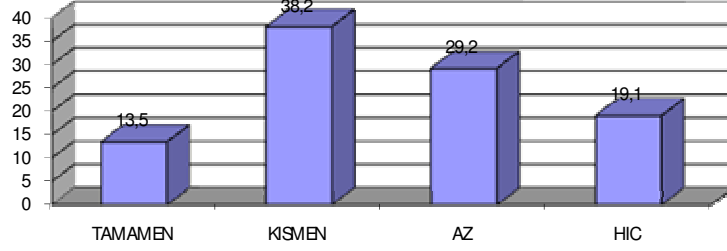
Tablo 20 incelendiğinde, sesin oluşumunda etkili olan organlarımız konusunun büyük oranda anlaşıldığı görülmektedir. Konu hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığını söyleyen birey oranı %1,1 ile çok düşük bir seviyededir.

Tablo 21: Atatürk' ün müziğe ve sanatçıya verdiği önem ve müzikle ilgili temel düşünceleri hakkında görüşlerini belirtebilir misin?

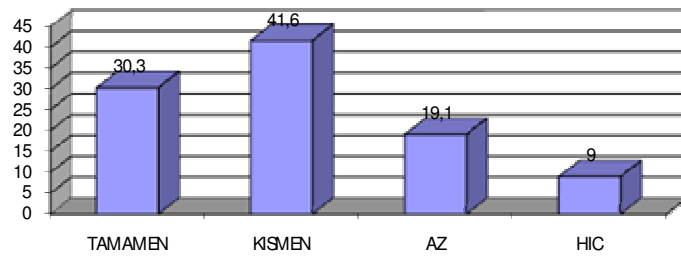
Tablo 21 incelendiğinde, örneklemelerin Atatürk'ün müziğe ve sanatçıya verdiği önem konusunda büyük oranda bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Tablo 22: Bileşik ölçünün ne olduğunu biliyor musun?

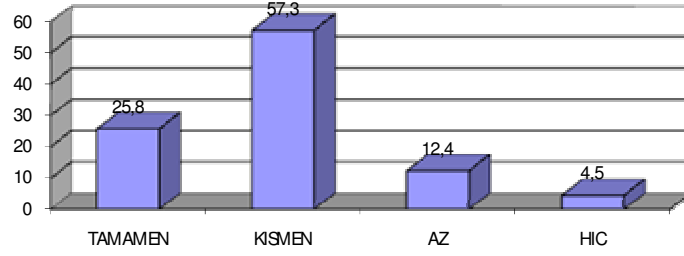
Tablo 22 incelendiğinde, birleşik ölçü konusunun % 19,1 oranı ile hiç anlaşılmadığı görülmektedir. Konuyu tamamen anlayan örneklem oranı da % 13,5 ile oldukça düşüktür. 38,2 oranında örneklemin kısmen anladığı konuyu, 29,2 oranında örneklem de az oranda kavrayabilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda, konunun örneklem tarafından tam anlamı ile yeterince anlaşılamadığını görülmektedir.

Tablo 23: Atatürk' ün sevdiği türkülerin adlarını söyleyebilir misin?

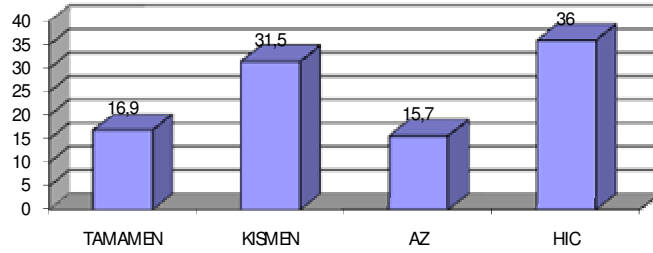
Tablo 23 incelendiğinde Atatürk'ün sevdiği türküler konusunun kısmen de olsa anlaşılabilir olduğu görülmektedir. Hiç anlamadığını belirten örneklem oranı % 9 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 24: Atatürk' ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerini söyleyebilir misin?

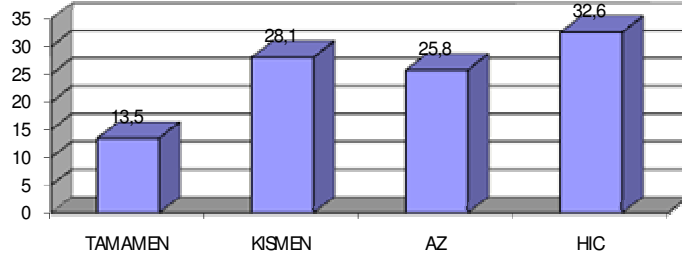
Tablo 24 incelendiğinde, Atatürk'ün Türk Müziğine ilişkin düşüncelerinin genel olarak kısmen anlaşıldığı görülmektedir. Konu hakkında hiç bilgisi olmayan örneklem oranı % 4,5 olarak görülmektedir.

Tablo 25: (5/8) aksak ölçünün bileşik ölçü olduğunu biliyor musun?

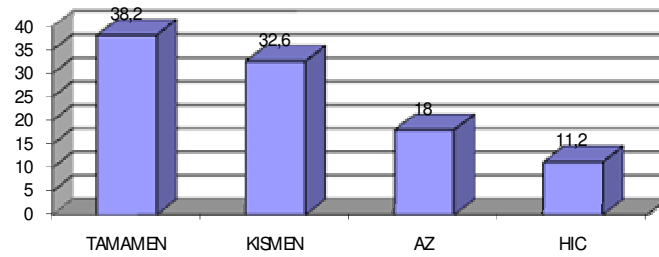
Tablo 25 incelendiğinde “aksak ölçü” konusunun örneklem tarafından yeterince anlaşılamadığı söylemek mümkündür. Konuyu tamamen kavradığını söyleyen örneklem oranı 16,9 ile çok düşük seviyede olup, konu hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığını söyleyen örneklem oranı da % 36 ile oldukça yüksek bir seviyededir. Bu veriler doğrultusunda konunun yeterince anlaşılamadığı söylenebilir.

Tablo 26: 5/8 aksak ölçüyü, diğer ölçüler arasından (2/4, 3/4, 4/4) ayırt edebilir misin?

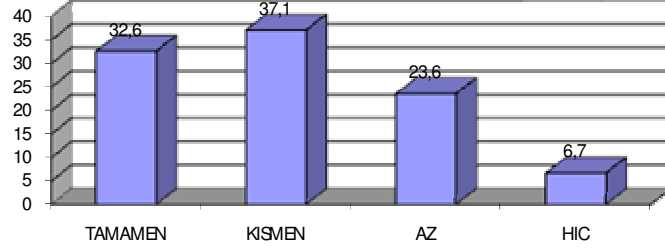
Tablo 26 incelendiğinde, % 32,6 oranında örneklemin aksak ölçüyü diğer ölçülerden hiç ayırt edemediğini belirttiği görülmektedir. Buna ek olarak, araştırmaya katılan örneklemelerden sadece %13,5 oranında örneklemin konuyu tamamen anladığını belirtmiş olması neticesinde konuyu yeterince anlayamadığı söylenebilir.

Tablo 27: Ses değişim döneminin hangi yaşlar arasında olduğunu biliyor musun?

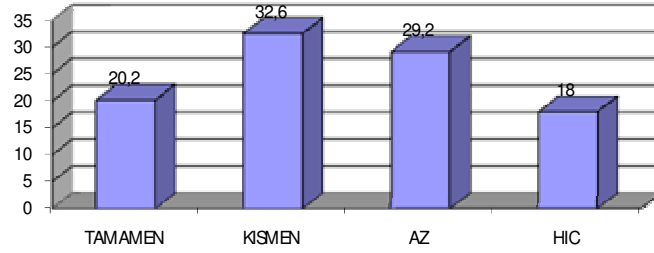
Tablo 27 incelendiğinde, ses değişiminin hangi yaşlar arasında gerçekleştiğinin tamamen ve kısmen olmak üzere %70,8 oranında anlaşıldığı görülmektedir. Konu hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığını belirten örneklem oranı % 11,2 olarak görülmektedir.

Tablo 28: Öğrendiğin marşları kurallarına uygun söyleyebiliyor musun?

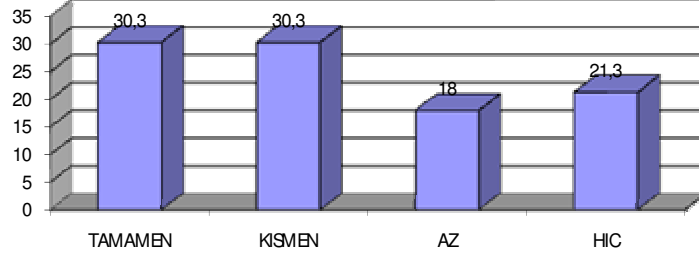
Tablo 28 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin çoğunlukla öğrendikleri marşları kurallarına uygun bir şekilde söyleyebildiklerini düşündükleri görülmektedir. Bu konuda hiçbir bilgisi olmayan örneklem oranı %6,7 olarak görülmektedir.

Tablo 29: Do1 do2 aralığındaki notaları kullanarak kendi ezgilerini oluşturabiliyor musun?

Tablo 29 incelendiğinde, örneklemelerin do1-do-2 aralığındaki notalarla kendi ezgilerini oluşturma konusunu kısmen ve az olmak üzere yeterince anlamadığı görülmektedir. Tamamen anladığını söyleyen örneklem oranı % 20,2 oranı ile düşük seviyededir.

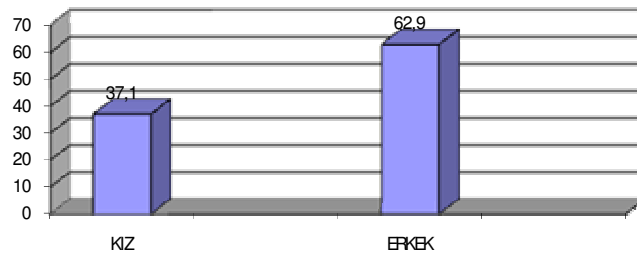
Tablo 30: Vurmalı çalgılardan marakas, def, çelik üçgen kullanabiliyor musun?

Tablo 30 incelendiğinde, örneklemelerin vurmalı çalgıları kullanma durumunda yetersiz kaldığı söylenebilir. Örneklemelerin % 18 oranında az ve %21,3 oranında hiç bilmediğini belirtmesi dikkat çekicidir.

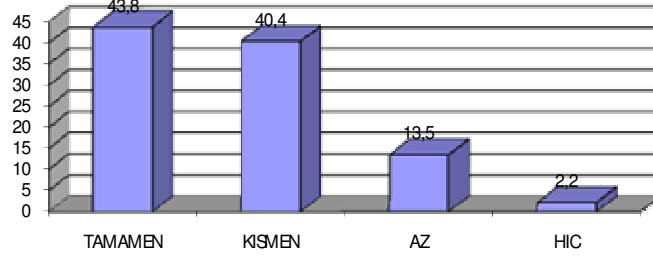
2.2. Yedinci Sınıflar İçin Elde Edilen Bulgular

Tablo 31: Cinsiyetiniz?

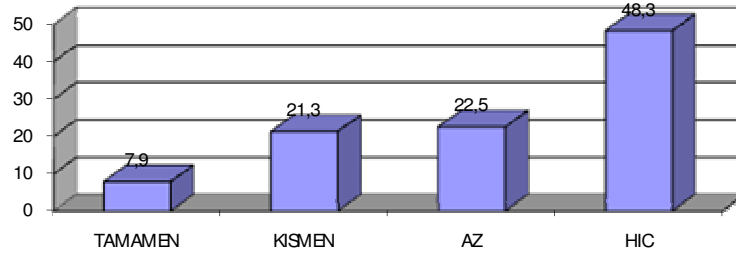
Tablo 31' de görüldüğü gibi araştırmaya katılan erkek örneklemelerin sayısı, araştırmaya katılan kız örneklemelerden % 25,8 oranında fazladır.

Tablo 32: İstiklal Marşını kurallarına uygun söyleyebiliyor musun?

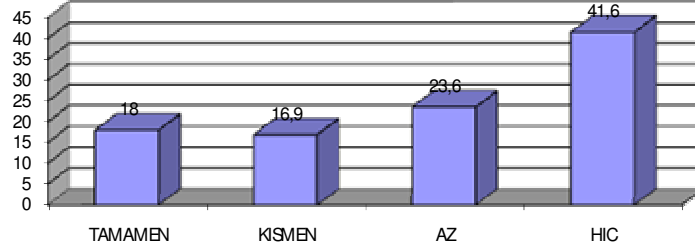
Tablo 32'ye göre, ankete katılan örneklemelerin büyük çoğunluğunun istiklal marşımızı kurallarına uygun olarak söyleyebildiğini düşündüğü görülmektedir.

Tablo 33: Dacapo (D.C), Senyo, Fine (son) terimlerinin ne anlama geldiğini biliyor musun?

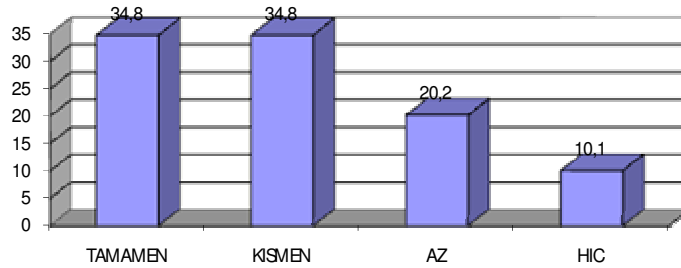
Tablo 33 incelendiğinde, dacapo, senyo ve fine terimlerinin anlaşılmadığı görülmektedir. Örneklemelerin çok büyük bir bölümü konu hakkında hiç bilgisi olmadığını belirtmektedir. Konuyu tamamen anladığını belirten örneklem oranı sadece % 7,9 olarak kaydedilmiştir.

Tablo 34: 7/8 aksak ölçünün ne anlama geldiğini biliyor musun?

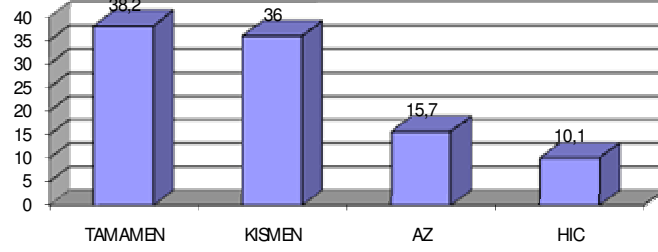
Tablo 34 incelendiğinde, 7/8 aksak ölçünün ne anlama geldiğini sorusunun %41,6 oranında örneklem tarafından hiç bilmiyorum şeklinde cevaplandığı görülmektedir. Araştırmaya katılan örneklemelerden sadece %18 oranında örneklem konuyu tamamen anladığını belirtmesi, konunun yeterince anlaşılmadığı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 35: “Kalın la” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

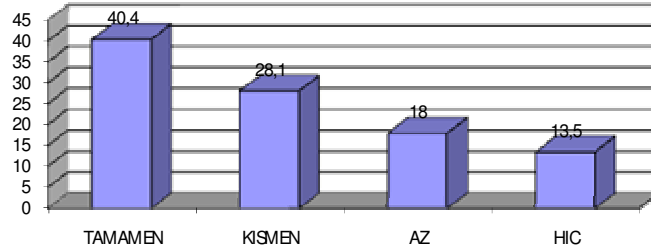
Tablo 35 incelendiğinde, “kalın la” sesinin çoğu örneklem tarafından porte üzerinde gösterilebildiği sonucu çıkmaktadır. Konu hakkında % 10 oranında örneklemde konu hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığını söylemiştir.

Tablo 36: “Kalın Si” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

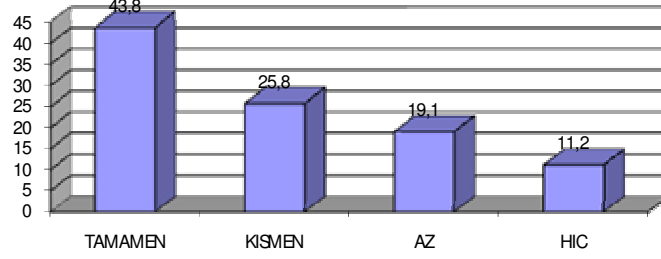
Tablo 36 incelendiğinde, örneklemelerin büyük bölümünün “kalın si” sesinin porte üzerindeki yeri konusunda bilgi sahibi olduğu görülmektedir.

Tablo 37: “İnce Mi” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

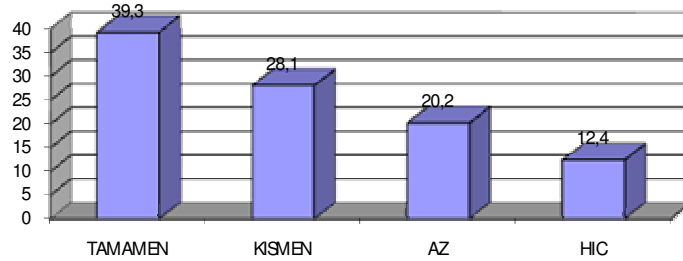
Tablo 37 incelendiğinde örneklemelerin büyük bölümünün ince mi sesinin porte üzerindeki yeri konusunda genel olarak bilgi sahibi olduğu görülmektedir. Sadece % 13,5 oranında örneklem bilgi sahibi olmadığını belirtmektedir.

Tablo 38: “İnce Re” sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

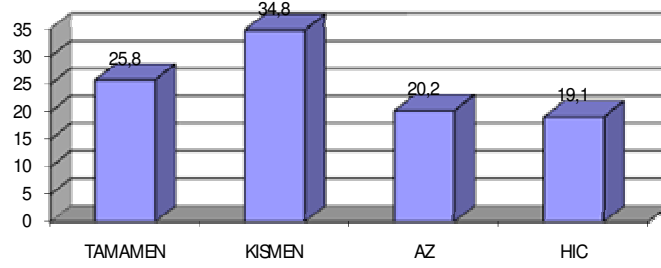
Tablo 38 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin büyük bölümünün ince re sesinin porte üzerindeki yeri konusunda “tamamen, kısmen ve az” olmak üzere bilgi sahibi olduğu görülmektedir. Sadece %11,2 oranında örneklem bilgi sahibi olmadığını söylemektedir.

Tablo 39: Uzatma (çoğaltma) noktasının ne anlama geldiğini söyleyebilir misin?

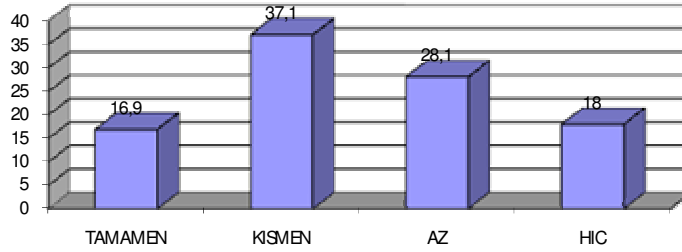
Tablo 39’a göre, uzatma noktasının ankete katılan örneklemeler tarafından tamamen, kısmen ve az olmakla birlikte anlaşıldığı görülmektedir. Konu hakkında hiçbir bilgisi olmayan örneklem oranı ise %12,4 olarak belirlenmiştir.

Tablo 40: Müzikte kullanılan hız basamaklarını çalarken uygulayabiliyor musun?

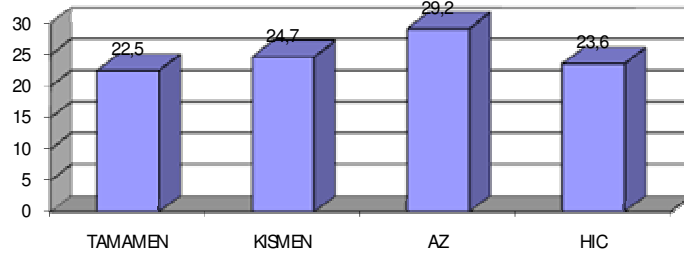
Tablo 40 incelendiğinde, müzikte kullanılan hız basamaklarının kısmen anlaşıldığı görülmektedir. Konu hakkında tamamen bilgi sahibi olan örneklem oranı %25 ile sınırlı kalırken, konu hakkında hiçbir bilgisi olmayan örneklem oranı da %19,1 oranı ile yüksektir.

Tablo 41: Müzikte kullanılan hız basamaklarını söylerken uygulayabiliyor musun?

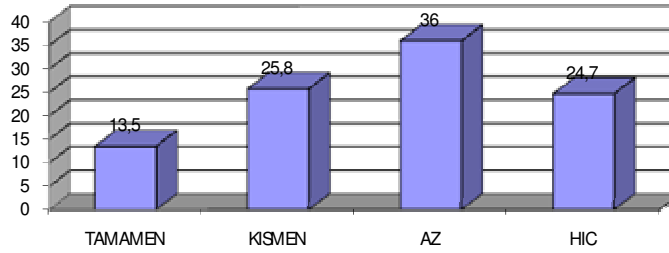
Tablo 41 incelendiğinde, ankete katılan örneklemelerin müzikte kullanılan hız basamaklarının uygulanması konusunda kısmen yeterli olduğu görülmektedir. Konu hakkında hiçbir bilgisi olmadığını belirten örneklem oranı %18 ile konuyu tamamen anladığını belirten örneklem % 16,9 oranından düşük bir seviyede karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 42: Müzikte kullanılan gürlük basamaklarını çalarken uygulayabiliyor musun?

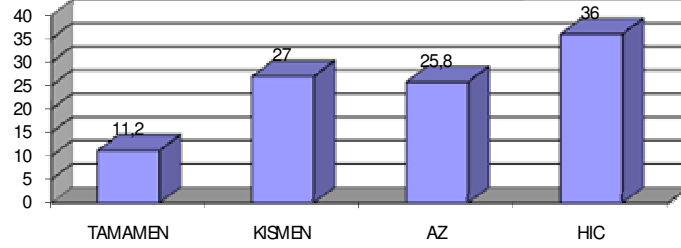
Tablo 42 incelendiğinde, gürlük basamaklarının örneklem tarafından uygulanabilirliğinin yeterli olmadığı görülmektedir. % 23,6 oranında örneklemin konu hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığını belirtmesi dikkat çekicidir. Yine bu tabloda da konu hakkında tamamen bilgi sahibi olduğunu belirten örneklem oranı, hiçbir bilgisi olmadığını belirten örneklem oranının altındadır.

Tablo 43: Müzikte kullanılan gürlük basamaklarını söylerken uygulayabiliyor musun?

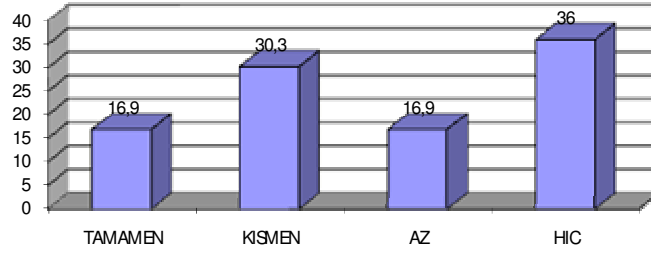
Tablo 43 incelendiğinde, müzikte kullanılan gürlük basamaklarının ankete katılan örneklem tarafından yeterince uygulanamadığını söylemek mümkündür. Konuyu tamamen anlayan örneklem oranı %13,5 ile çok düşük bir seviyededir.

Tablo 44: Adagio (yavaş) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?

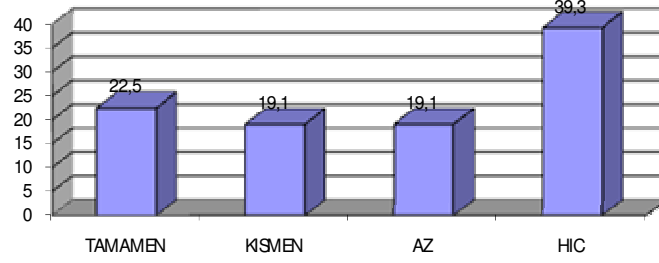
Tablo 44 incelendiğinde, hız basamaklarından adagio' nun ankete katılan örneklem tarafından yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. % 36 oranında örneklemin konu hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığını belirtmesi dikkat çekicidir. Anket grafiğinden elde edilen veriler doğrultusunda konunun yeterince anlaşılmadığını söylemek mümkündür.

Tablo 45: Allegro (çabuk) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?

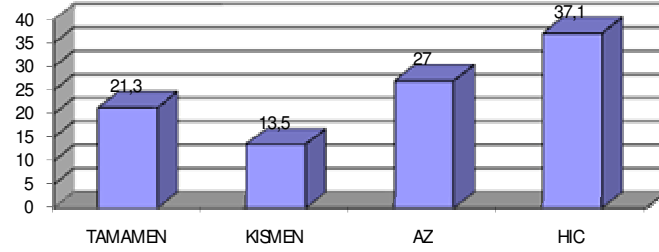
Tablo 45 incelendiğinde allegro hız teriminin ankete katılan örneklem tarafından yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. %36 oranında hiçbir bilgisi olmadığını belirten örnekleme karşın, sadece % 16,9 oranında örneklem tamamen cevabını işaretlemiştir.

Tablo 46: Moderato (orta) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?

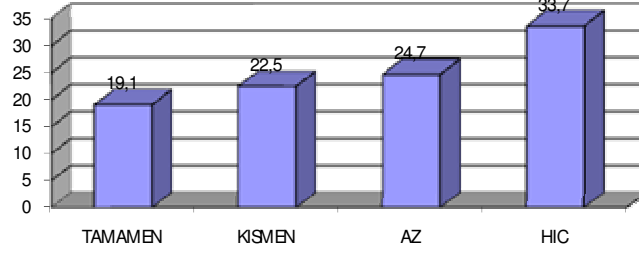
Tablo 46 incelendiğinde, moderato(orta) hız basamağının yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. %39,3 oranında örneklemin bu konuda hiçbir bilgiye sahip olmadığını belirtmesi dikkat çekicidir.

Tablo 47: Piyo (p) hafif anlamına gelen gürük belirteci olduğunu biliyor musun?

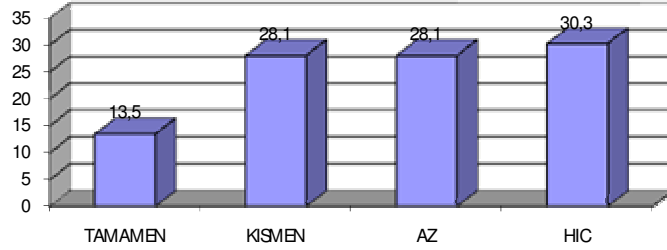
Tablo 47 incelendiğinde, piyo(hafif) anlamına gelen gürük basamağının yeterince anlaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 48: Forte (f) kuvvetli anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?

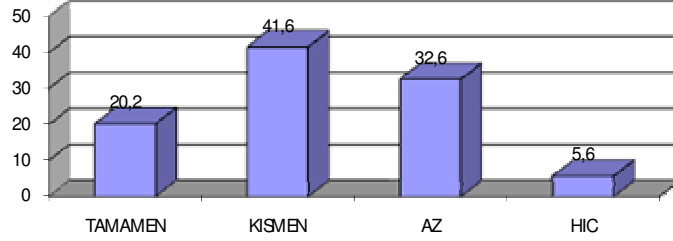
Tablo 48 incelendiğinde, forte (f) kuvvetli anlamındaki hız basamağının örneklemeler tarafından yeterince anlaşılmadığı görülmektedir.

Tablo 49: Mezzoforte (mf) orta anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?

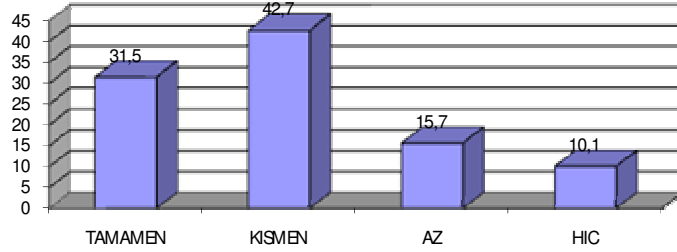
Tablo 49 incelendiğinde, mezzoforte (mf) gürlük belirtecini araştırmaya katılan örneklemelerin büyük çoğunluğu tarafından yeterince anlaşılmadığı açıkça görülmektedir.

Tablo 50: Atatürk' ü konu alan müzik eserlerini söyleyebiliyor musun?

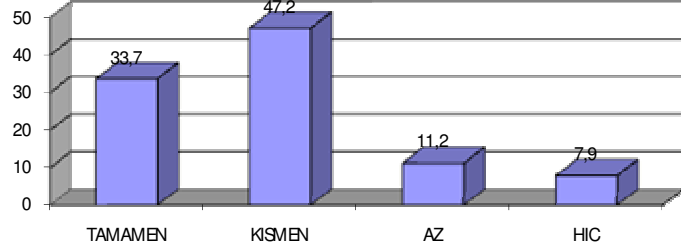
Tablo 50 incelendiğinde, Atatürk'ü konu alan müzik eserlerinin kısmen ve az olarak bilindiği anlaşılmaktadır. Konu hakkında bilgisiz olan örneklem oranı %5,6 olarak görülmektedir.

Tablo 51: Atatürk' ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin düşüncelerini biliyor musun?

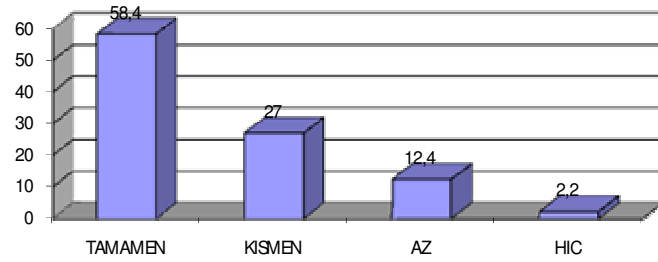
Tablo 51 incelendiğinde Atatürk'ün Türk Müziğinin gelişimine ilişkin düşüncelerinin örneklem tarafından tamamen ve kısmen bilindiği görülmektedir. konu hakkında bilgisiz olduğunu belirten örneklem oranı %10,1 olarak görülmektedir.

Tablo 52: Dinlediğin algı veya çalgı topluluğunu ayırt edebiliyor musun?

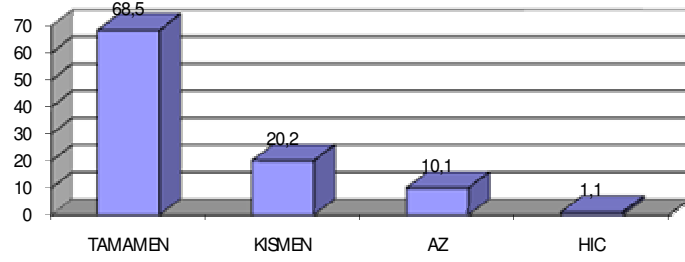
Tablo 52 incelendiğinde, örneklemelerin büyük çoğunluğunun dinlediği çalgı topluluğunu ayırt edebildiğini belirttiği görülmektedir. Kismen ve tamamen ayırt eden örneklem toplamı % 80,9 olarak görülmektedir. Hiç ayırt edemediğini belirten örneklem oranı da % 7,9 olarak görülmektedir.

Tablo 53: Davul, def, zil, darbuka, kaşık, bendir gibi çalgıların vurmalı algılar olduğunu biliyor musun?

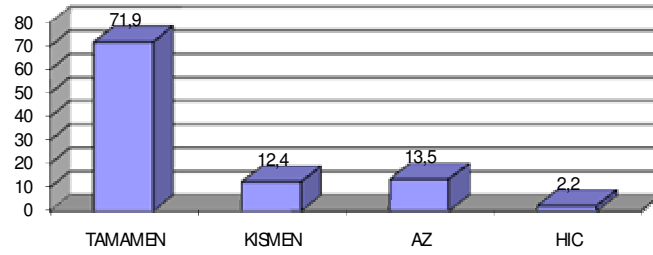
Tablo 53 incelendiğinde, örneklemelerin anket sorusunda belirtilen vurmalı algıları bildiği ve ayırt edebildiği görülmektedir. Ayırt edemeyen örneklem oranı % 2,2 ile sınırlı kalmaktadır.

Tablo 54: Kaval, zurna, ney, tulum gibi çalgıların üflemeli çalgı olduğunu biliyor musun?

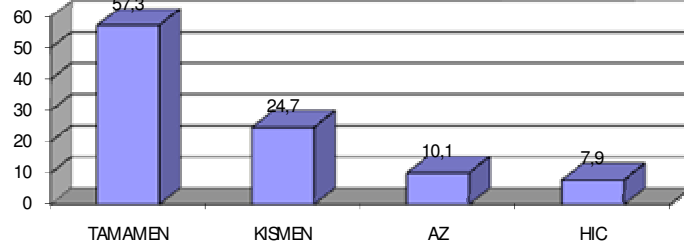
Tablo 54 incelendiğinde araştırmaya katılan örneklemelerin büyük çoğunluğunun anket sorusunda belirtilen üflemeli çalgıları tanıdığı ve ayırt edebildiği görülmektedir.

Tablo 55: Keman, yaylı tambur, kemençe gibi çalgıların yaylı çalgılar olduğunu biliyor musun?

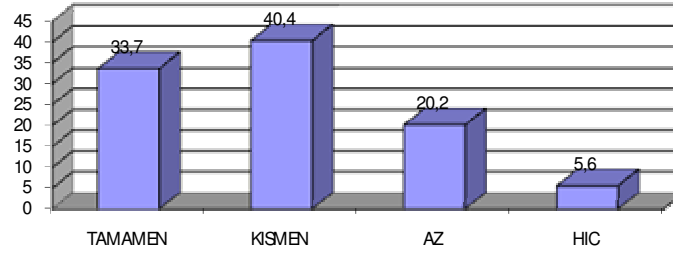
Tablo 55 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin büyük bir çoğunlukla yaylı çalgıları tanıdığı ve ayırt edebildiği görülmektedir.

Tablo 56: Tambur, bağlama gibi çalgıların telli tezeneli çalgı olduğunu biliyor musun?

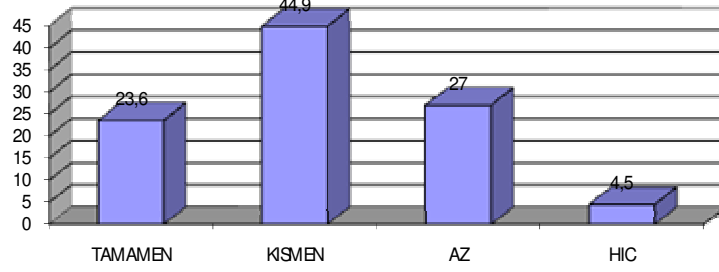
Tablo 56 incelendiğinde, telli ve tezeneli çalgıların araştırmaya katılan örneklem tarafından bilindiği ve konunun büyük oranda anlaşıldığı görülmektedir.

Tablo 57: Geleneksel Türk Müziği çalgılarının neler olduğunu biliyor musun?

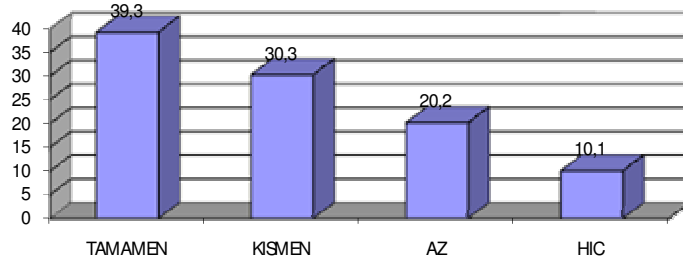
Tablo 57 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklem bir kısmının tamamen ve bir kısmının da kısmen ve az olmak koşulu ile Geleneksel Türk Müziği çalgılarını tanıdığı görülmektedir. Bu konuda bilgisiz olduğunu belirten örneklem oranı % 5,6 olarak belirlenmiştir.

Tablo 58: Batı müziği çalgılarının neler olduğunu biliyor musun?

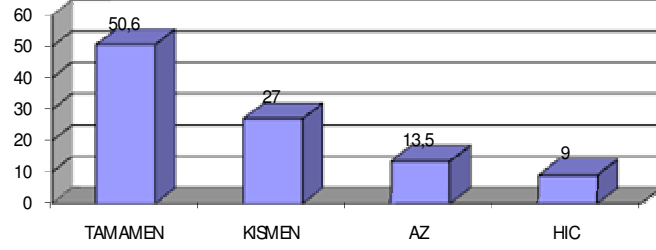
Tablo 58 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin kısmen bilenlerin çoğunlukta olması koşulu ile Batı Müziği çalgılarını tanıdığı görülmektedir. Bu konuda bilgisiz olduğunu belirten örneklem oranı % 4,5 olarak belirlenmiştir.

Tablo 59: Ksilofon, çelik üçgen, timpani, def, kastanyet gibi çalgıların vurmali çalgılar olduğunu biliyor musun?

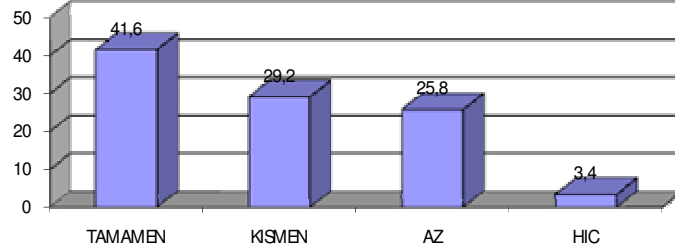
Tablo 59 incelendiğinde, ksilofon, çelik üçgen, timpani, def, kastanyet gibi çalgıların vurmali çalgıların kısmen olmak üzere ankete katılan örneklemeler tarafından tanındığı görülmektedir. Bu çalgıların vurmali çalgılar olduğu konusunda hiçbir fikri olmayan örneklem %10,1 olarak görülmektedir.

Tablo 60: Flüt, korno, trompet, tuba, obua, trombon gibi çalgıların üflemeli çalgı olduğunu biliyor musun?

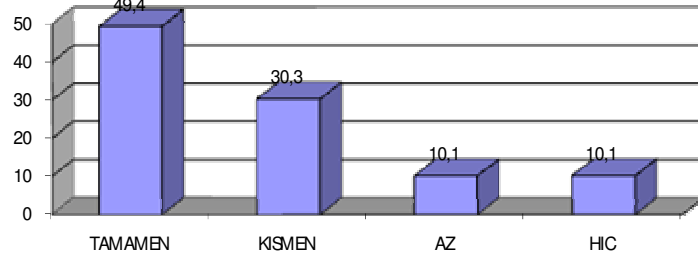
Tablo 60 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin büyük oranda Flüt, korno, trompet, tuba, obua, trombon gibi çalgıların üflemeli çalgı olduğunu bildiği görülmektedir. Konu hakkında hiçbir bilgisi olmayan örneklem oranı % 9 ile karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 61: Keman, viyolonsel, viyola, kontrbas gibi çalgıların yaylı çalgı olduğunu biliyor musun?

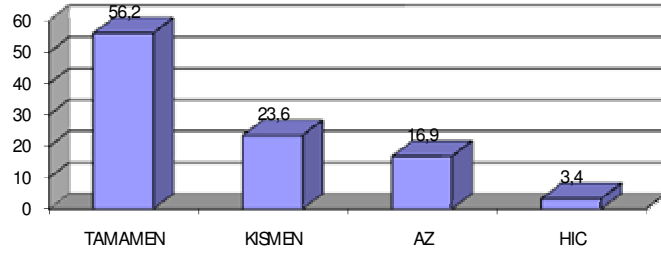
Tablo 61 incelendiğinde, Keman, viyolonsel, viyola, kontrbas gibi çalgıların araştırmaya katılan örneklemeler tarafından büyük oranda tanındığı ve yaylı çalgı olarak bilindiği görülmektedir.

Tablo 62: Arp, gitar gibi alguların telli çalgı olduğunu biliyor musun?

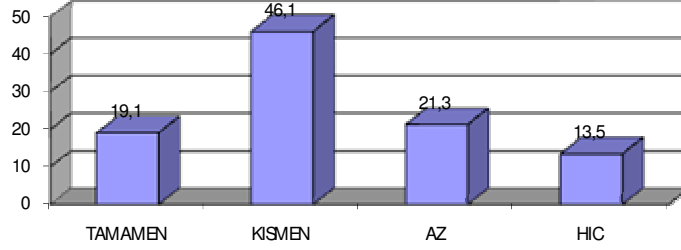
Tablo 62 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemlerin arp, gitar gibi telli algıları büyük oranda tanıdığı görülmektedir. Konu hakkında hiç bilgisi olmadığını belirten örneklem oranı % 10,1 olarak görülmektedir.

Tablo 63: Piyano, org, akordeon gibi alguların tuşlu çalgı olduğunu biliyor musun?

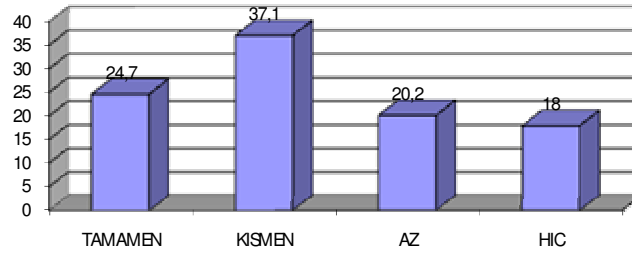
Tablo 63 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemlerin piyano, org ve akordeon gibi tuşlu algıları büyük oranda tanıdığı görülmektedir. Konu hakkında hiç bilgisi olmadığını belirten örneklem oranı %3,4 olarak görülmektedir.

Tablo 64: Koro çeşitlerinin neler olduğunu biliyor musun?

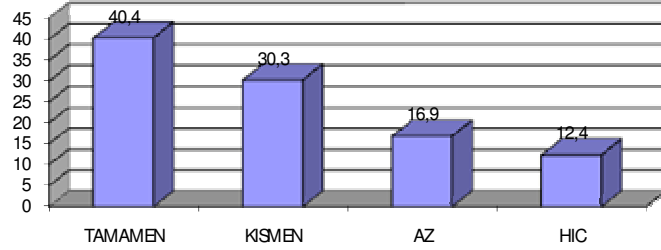
Tablo 64 incelendiğinde örneklemelerin koro çeşitleri hakkında % 46,1 oranı ile daha çok kısmi bir bilgiye sahip oldukları görülmektedir. Kendini konu hakkında tamamen bilgi sahibi olarak gören örneklem oranı %19,1 olarak düşük seviyededir.

Tablo 65: (Soprano, alto)(bas, tenor) ses gruplarını kadın ve erkek ses grubu olarak ayırt edebiliyor musun?

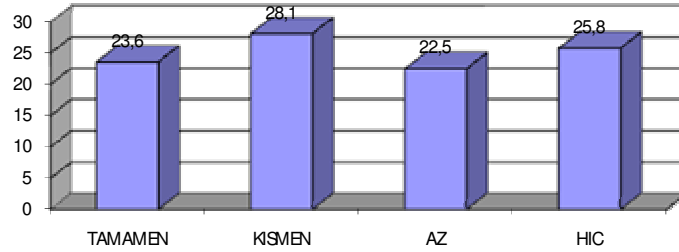
Tablo 65 incelediğinde, % 18 oranında örneklem kadın ve erkek ses gruplarını ayırt edemediği görülmektedir. Tabloya göre, % 37,1 oranında örneklem kısmen ve %20,2 oranında örneklem de az oranda bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir.

Tablo 66: İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt edebiliyor musun?

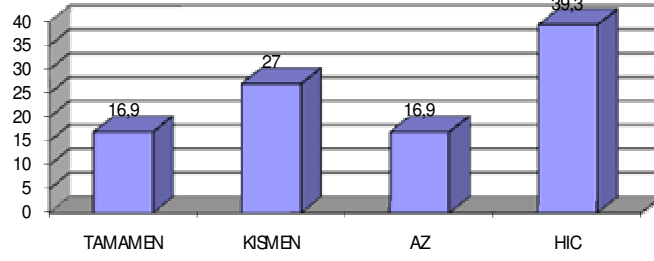
Tablo 66 incelendiğinde, İnsan sesi ve ses topluluklarının ankete katılan örneklem tarafından büyük oranda ayırt edilebildiği görülmektedir.

Tablo 67: Belirli kurallar çerçevesinde birbiri ardına sıralanan sekiz komşu sese dizi denildiğini biliyor musun?

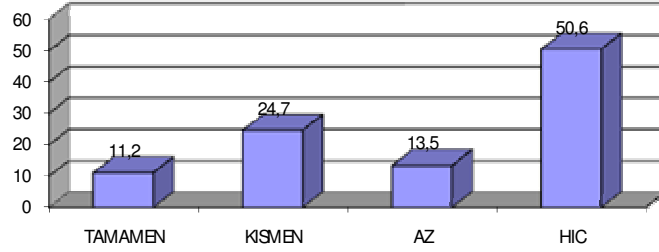
Tablo 67 incelendiğinde, dizi kavramının araştırmaya katılan örneklem tarafından yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. % 23,6 oranında örneklemin “dizi” kavramı hakkında tamamen bilgi sahibi olduğunu belirtmesine karşın, % 25,8 oranında örneklem de hiçbir bilgisi olmadığını belirtmiştir.

Tablo 68: “Do Majör” dizisini porte üzerinde gösterebilir misin?

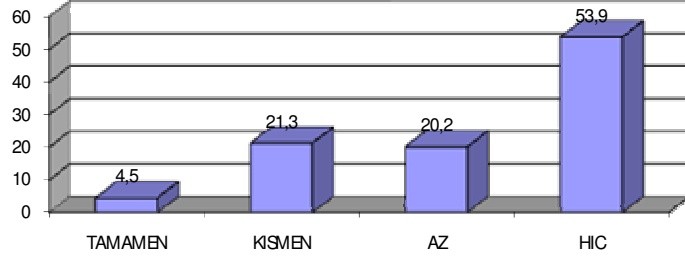
Tablo 68 incelendiğinde, “Do majör” dizisinin porte üzerinde gösterilmesi konusunu % 39,3 oranında örneklemin hiç anlamadığı görülmektedir. Konuyu tamamen anladığını belirten örneklem oranı ise %16,9 ile sınırlı kalmaktadır.

Tablo 69: “Do Majör” dizisini çalgınız üzerinde gösterebilir misiniz?

Tablo 69 incelendiğinde, “do majör” ses dizisinin ankete katılan örneklem tarafından çalgı üzerinde de gösterilemediği görülmektedir. % 50,6 oranında örneklem konu hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.

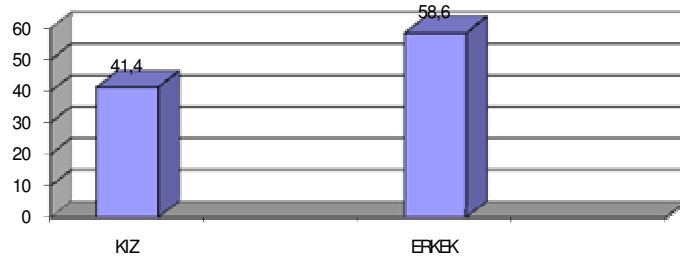
Tablo 70: “Do Majör” dizisinin ilgili minörünün “La Minör” olduğunu biliyor musunuz?

Tablo 70 incelendiğinde, “do majör dizinin ilgili minörünün la minör olduğu” konusunun da yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. %53,9 oranında örneklem bu soruya konu hakkında hiçbir bilgisi olmadığı yanıtını vermiştir.

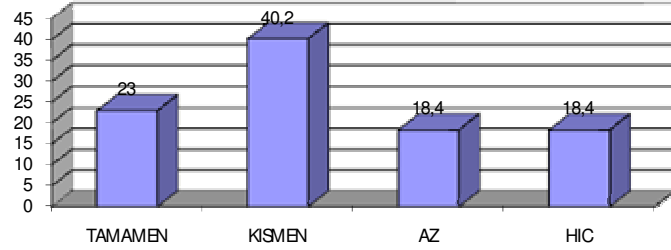
2.3. Sekizinci Sınıflar İçin Elde Edilen Bulgular

Tablo 71: Cinsiyetiniz?

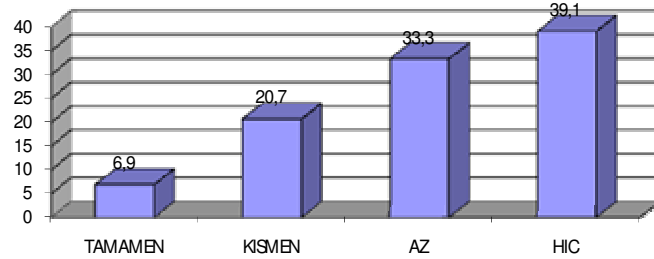
Tablo 71 incelendiğinde, 8. Sınıf anketine katılan örneklemelerin %41,4 oranında kız ve %58,6 oranında erkek örneklemelerden meydana geldiği görülmektedir.

Tablo 72: İstiklal Marşı'nın nefes yerlerini biliyor musunuz?

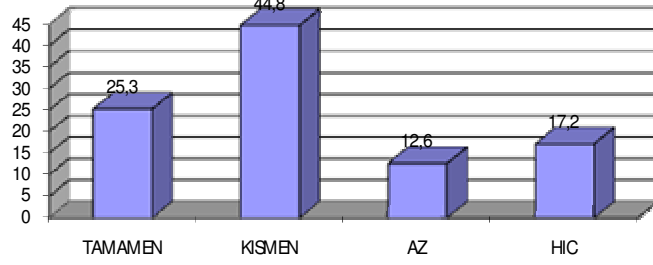
Tablo 72 incelendiğinde, büyük önem taşıyan bir konu olan “istiklal marşımızın nefes yerlerinin” ankete katılan örneklem tarafından yeterince bilinmediği görülmektedir.

Tablo 73: 9/8 lik aksak ölçüde yazılmış eserleri ayır edebiliyor musunuz?

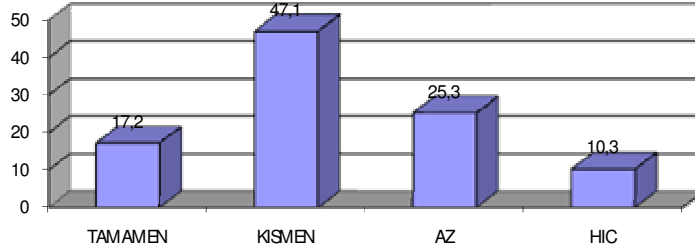
Tablo 73 incelendiğinde, ankete katılan örneklemlerin 9/8 lik aksak ölçüyü yeterince ayırt edemediği görülmektedir. Konu hakkında tamamen bilgi sahibi olduğunu belirten örneklem oranı %6,9 ile çok düşük seviyededir.

Tablo 74: algıları gruplara göre ayırt edebiliyor musunuz?

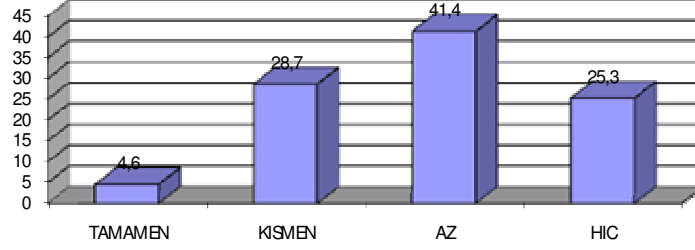
Tablo 74 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemlerin algıları guruplarına göre ayırt edebilme konusunda kısmi bir bilgiye sahip oldukları görülmektedir. % 17,2 oranında örneklemin ise bu konuda hiçbir bilgiye sahip olmadığı görülmektedir.

Tablo 75: Milli duygularımızı konu alan marşlarımızı biliyor musunuz?

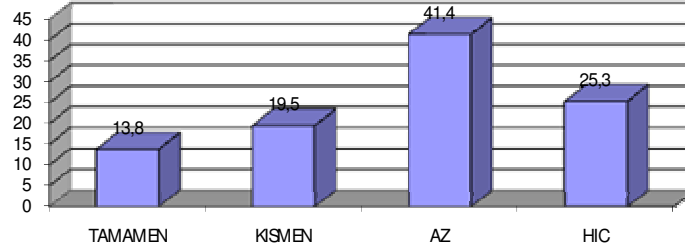
Tablo 75 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemlerin milli duygularımızı konu alan marşlar konusunda kısmen bilgi sahibi oldukları görülmektedir.

Tablo 76: Atatürk'ün belirlediği müzik ilkeleri doğrultusunda yapılan çalışmalar ve sağlanan gelişmeler hakkında bilginiz var mı?

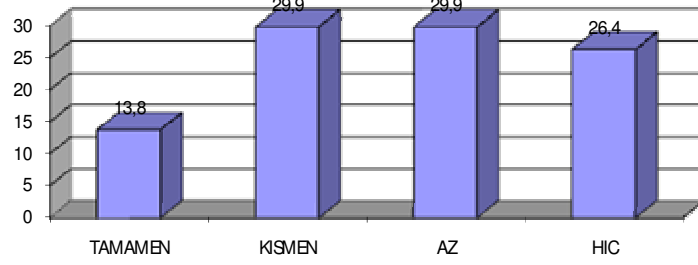
Tablo 76 incelendiğinde, “Atatürk'ün belirlediği müzik ilkeleri doğrultusunda yapılan çalışmalar ve sağlanan gelişmeler” konusunda örneklemelerin çok yetersiz bir bilgi seviyesinde oldukları görülmektedir. % 25,3 oranında örneklem ise konu hakkında hiçbir bilgisi olmadığını belirtmektedir.

Tablo 77: Ses değiştirici işaretler hakkında bilginiz var mı?

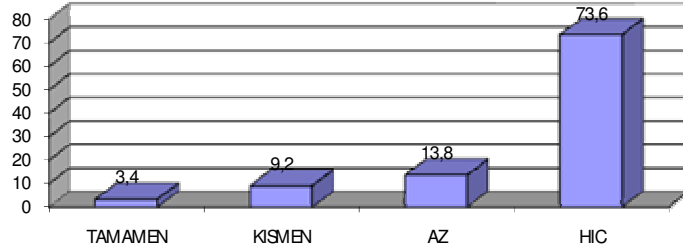
Tablo 77 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin ses değiştirici işaretler konusunda çok yetersiz bir bilgiye sahip oldukları görülmektedir. Özellikle % 25,3 oranında örneklemin konu hakkında hiçbir bilgisi olmadığını belirtmesi gözden kaçmamalıdır.

Tablo 78: Müzikte kullanılan dizileri tanıyor musunuz?

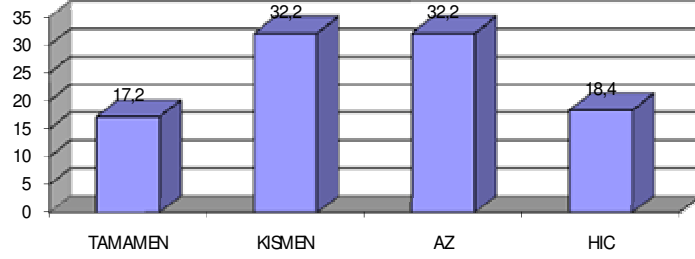
Tablo 78 incelendiğinde, örneklerin müzikte kullanılan dizileri tanımadığı görülmektedir. Konu hakkında bilgi sahibi olanların ise kısmen ya da az düzeyde bilgi sahibi olması, konuyu tam anlamı ile anlaşılmadığını düşünmemize sebep olmaktadır.

Tablo 79: Müzikte senkop (askatım) nedir? Bilginiz var mı?

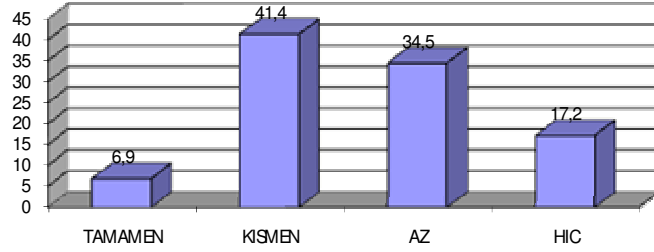
Tablo 79 incelendiğinde, müzikte senkop (askatım) konusunun hiç anlaşılmadığı ve örneklerin bu konuda bilgi sahibi olmadığı görülmektedir.

Tablo 80: Müziğin diğer sanatlarla ilişkisi hakkında bilginiz var mı?

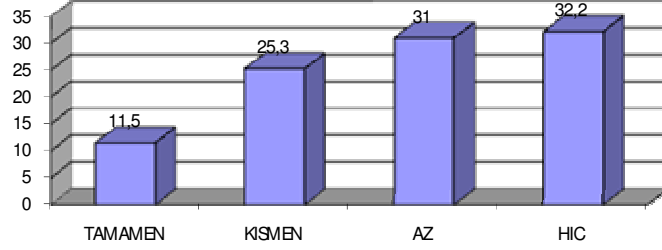
Tablo 80 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin müzik ve diğer sanatlar ile arasındaki ilişki konusunda kısmen ve az bilgi sahibi olduğu görülmektedir. % 18,4 oranında örneklem ise konu hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.

Tablo 81: Halk türkülerinin yaşanmış öyküleri hakkında bilginiz var mı?

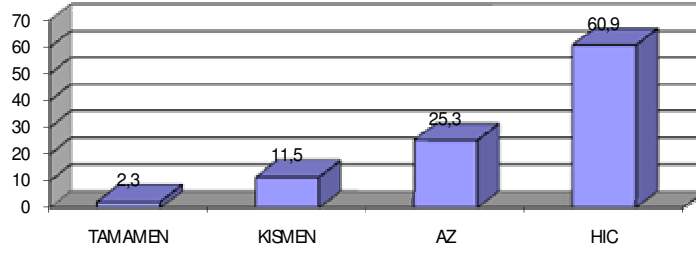
Tablo 81 incelendiğinde, halk türkülerinin yaşanmış hikâyeleri konusunun kısmen ve az oranda anlaşıldığı görülmektedir. Konu ile ilgili yeterli bilgi sahibi olduğunu belirten örneklem oranı % 6,9 olarak görülmektedir.

Tablo 82: Basit ezgilere ritm kalıbı oluşturabilir misiniz?

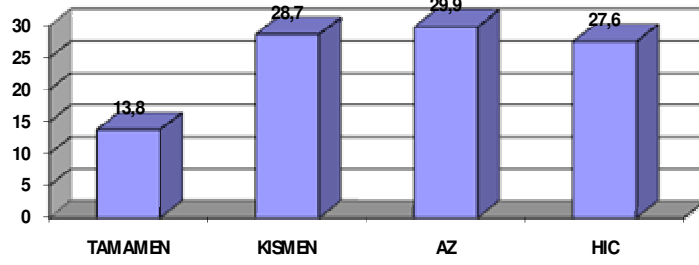
Tablo 82 incelendiğinde, örneklemlerin basit ezgilere ritm kalıbı oluşturma konusunda kendilerini yetersiz gördüğü anlaşılmaktadır.%32,2 oranında örneklem ise konu hakkında hiçbir bilgi sahibi olmadığını belirtmiştir.

Tablo 83: Müzikte, Kanon türü hakkında bilginiz var mı?

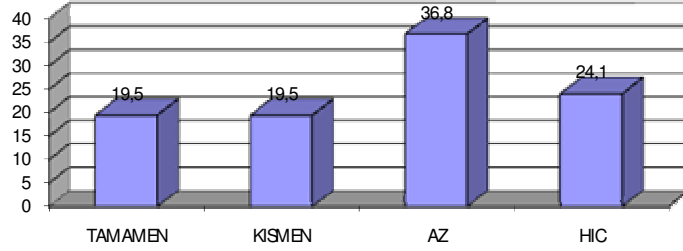
Tablo 83 incelendiğinde, “kanon” hakkında hiçbir bilgi sahibi olmayan örneklem oranın çok olması dikkat çekicidir. Tablo 83’te yer alan verilere göre, bu konuyu hiç anlaşılmadığı açıkça görülmektedir. Konu hakkında % 2,3 oranında yeterli bilgiye sahip olduğunu belirten örneklem olması çok dikkat çekici ve önemlidir.

Tablo 84: Geleneksel Türk Müziğimizin türlerini ayırt edebilir misiniz?

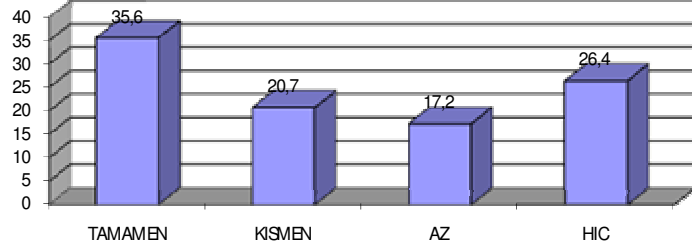
Tablo 84 incelendiğinde, Geleneksel Türk Sanat Müziğimizin türlerinin yeterince anlaşamadığı açıkça görülmektedir. Tamamen bilgi sahibi olduğunu belirten örneklem oranı %13,8 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 85: Kendi kendinize ezgiler oluşturabilir misiniz?

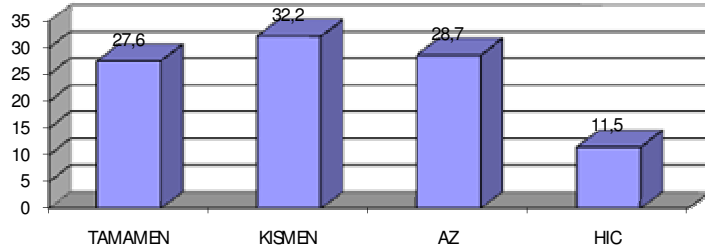
Tablo 85 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin ezgi oluşturma konusunda yeterli bilgi ve özgüveni sağlayamadığı görülmektedir. Kendini bu konuda yetersiz ve az bilgi sahibi olarak gören örneklem oranı toplamda % 80,5 ile oldukça yüksek bir seviyededir.

Tablo 86: Diğer Türk topluluklarının müziklerini dinlemekten hoşlanır mısınız?

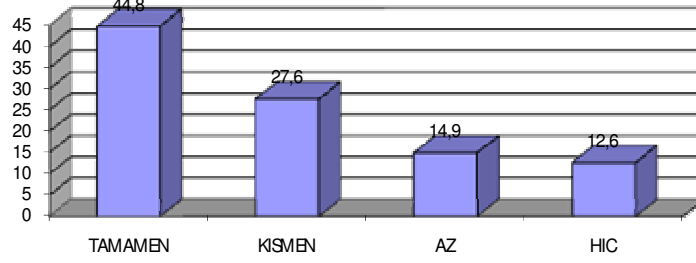
Tablo 86 incelendiğinde, diğer Türk topluluklarının müziklerinin % 35,6 oranında tamamen, % 20,7 oranında kısmen ve % 17,2 oranında az dinlendiği görülmektedir. % 26,4 oranında örneklem ise bu müzikleri dinlemediğini belirtmiştir.

Tablo 87: Atatürk'ün müziğe verdiği önem hakkında bilginiz var mı?

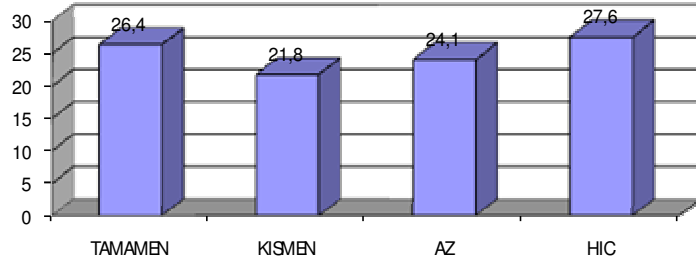
Tablo 87 incelendiğinde, örneklemelerin büyük bir kısmının farklı oranlarda olmak koşulu ile tamamen, kısmen ve az olarak Atatürk'ün müziğe verdiği önem hakkında bilgi sahibi olduğu görülecektir. Bu konuda % 11,5 oranında örneklem hiçbir bilgiye sahip olmadığını belirtmiştir.

Tablo 88: Uluslar arası müzik türlerini (caz, pop, klasik) dinlemekten hoşlanır mısınız?

Tablo 88 incelendiğinde, örneklemelerin büyük bölümünün uluslar arası müzik türlerini dinlemekten hoşlandığı görülmektedir. Fakat araştırmaya katılan % 12,6 oranında örneklem bu tür müzikleri dinlemekten zevk almadığını belirtmiştir.

Tablo 89: Uluslar arası müzik türlerini (caz, pop, klasik) çalmaktan hoşlanır mısınız?

Tablo 89 incelendiğinde, araştırmaya katılan örneklemelerin bu sorudaki seçeneklere birbirine yakın oranlarda yanıtlar verdiği görülmektedir. Fakat toplam değerler dikkate alındığında % 27,6 oranında hiç zevk almadığını belirten örneklem olmasına karşın, % 72,4 oranında örneklem az ve kısmen de olsa bu tür müzikleri çalmaktan zevk aldığını belirtmiştir.

BÖLÜM III

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Sonuçlar:

1- İstiklal Marşımızın kurallara uygun olarak söylenebildiği, fakat örneklemelerin bir bölümünün kısmen hatalar yaptığını düşündüğü görülmektedir. İstiklal Marşımızın seslendirilmesinde, örneklemelerin nefes alma yerleri ve gürlük değişikliklerine ilişkin kazanımlarının yeterli seviyede olduğu söylenebilir.

2- Araştırmaya katılan örneklerin büyük oranda hız ve gürlük basamaklarını tanıdığını belirttiği görülmektedir. Fakat örneklemelerin gürlük basamakları terimleri hakkında tamamen olamasa da, kısmen ve az oranda eksik bilgi sahibi olduğu söylenebilir.

3- Örneklemelerin, hece bağı hakkında kısmen bilgi sahibi oldukları ve bu sebeple hece bağı konusundaki kazanımlarının yetersiz olduğu söylenebilir.

4- Araştırmada elde edilen veriler doğrultusunda “birleşik ölçü” konusundaki kazanımların örneklemeler tarafından tam anlamı ile yeterince anlaşılamadığını söylenebilir.

5- “5/8, 7/8 ve 9/8 lik aksak ölçü” konusunun örneklemeler tarafından yeterince anlaşılamadığını söylemek mümkündür. % 32,6 oranında örneklemin aksak ölçüyü diğer ölçülerden hiç ayırt edemediğini belirttiği görülmektedir. Buna ek olarak, araştırmaya katılan %13,5 oranında örneklemin konuya ilişkin kazanımları tamamen anladığını belirtmiş olması neticesinde, konuya ilişkin kazanımların yetersiz olduğu söylenebilir.

6- Örneklemelerin do1- do2 aralığındaki notalarla kendi ezgilerini oluşturma konusundaki kazanımlarının yetersiz olduğu söylenebilir.

7- Örneklemelerin vürmalı çalgıları kullanma kazanımlarının yetersiz kaldığı söylenebilir.

8- Araştırma verileri doğrultusunda, dacapo, senyo ve fine terimlerinin anlaşılmadığı görülmektedir. Örneklemelerin büyük bir bölümü konu hakkında bilgi sahibi olmadığını belirtmektedir. Elde edilen veriler neticesinde, örneklemelerin müzikal terimler konusundaki kazanımlarının yetersiz olduğu söylenebilir.

9- Anket verileri doğrultusunda, örneklemelerin müzik eserlerinde gürlük basamaklarının uygulanması noktasında kendilerini yeterli görmediği söylenebilir. % 23,6 oranında örneklemin konu hakkında hiçbir kazanıma sahip olmadığını belirtmesi dikkat çekici olup, örneklemelerin bu konuda yeterli kazanıma sahip olmadığını söylemek mümkündür.

10- Hız basamaklarından “adagio, moderato ve allegro'nun” ankete katılan örneklemeler tarafından yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. Anket verileri doğrultusunda konu hakkındaki kazanımların yeterli olmadığını söylemek mümkündür.

11- Gürlük basamaklarından “piyano, forte ve mezzoforte' nin” ankete katılan örneklemeler tarafından yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. Elde edilen veriler doğrultusunda konu ile ilgili kazanımların yetersiz olduğu söylenebilir.

12- Araştırma verileri doğrultusunda, “ses dizisi” kavramı ile ilgili kazanımların araştırmaya katılan örneklemeler tarafından yetersiz olarak değerlendirildiği söylenebilir.

13- “Do majör” dizisinin porte ve çalgı üzerinde gösterilmesi konusunu örneklemeler tarafından yeterince anlaşılmadığı söylenebilir.

14- “Do majör dizinin ilgili minörünün la minör olduğu” konusunun da yeterince anlaşılmadığı söylenebilir.

15- Araştırmaya katılan örneklemelerin ses değiştirici işaretler konusunda çok yetersiz bir bilgiye sahip oldukları söylenebilir.

16- Örneklemelerin müzikte kullanılan ses dizilerini tanımadığı söylenebilir.

17- Müzikte senkop (askatım) konusunun hiç anlaşılmadığı ve örneklemelerin bu konuda bilgi sahibi olmadığı söylenebilir.

18- Örneklemelerin basit ezgilere ritm kalıbı oluşturma konusunda kendilerini yetersiz gördüğü söylenebilir.

19- “Kanon” hakkında hiçbir bilgi sahibi olmayan örneklem oranının çok olması dikkat çekicidir. Bu konuyu anlaşılmadığı söylenebilir.

20- Geleneksel Türk Sanat Müziğimizin türlerinin yeterince anlaşılamadığı açıkça görülmektedir.

21- Araştırmaya katılan örneklemelerin ezgi oluşturma konusunda yeterli bilgi ve özgüveni sağlayamadığı söylenebilir.

Öneriler:

Araştırma sonucunda yapılacak öneriler;

1- İstiklal Marşımızın tüm yurdumuzda kurallara uygun söylenebilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu konudaki temel başlangıç noktasının eğitim sistemimiz olduğu gerçeğinden yola çıkarak, müzik derslerinde bu konuya gereken önemin verilmesinin son derece önemli olduğu bilinmelidir. Yapılan araştırmada, İstiklal Marşımızın büyük oranda notalarına, nüans terimlerine ve diğer özelliklerine uygun olarak söylenebildiği görülmektedir. Fakat bu konuda bazı eksiklerin hala var olduğu unutulmamalıdır. İstiklal Marşımızın kurallarına uygun olarak söylenmesi aşamasında eksikliklerin tamamlanması hususunda gerekenler yapılmalıdır.

2- Müzik eserlerinin dinleyici üzerinde bıraktığı etkinin büyük oranda nüans terimlerin yardımı ile gerçekleştiği bilinen bir gerçektir. Bu hususta, müzik eğitimi alan bireyin hız ve gürlük gibi nüans terimlerini kullanabilmesi çok önemlidir. Bu sebeple, müzik derslerinde bu terimlerin yeterince kavranması için gereken çalışmalar yapılmalı ve öğrenciler uygulamalı olarak bu terimleri yaşayarak öğrenmelidir.

3- Örneklemelerin hece bağı ve birleşik ölçü konularını daha iyi anlaşılması amacı ile müzik eserleri analiz edilmeli ve bu konuda kuramsal bilgiler verilmelidir.

4- “5/8, 7/8 ve 9/8 lik” aksak ölçülerin Geleneksel Türk Müziğindeki yeri ve önemi bilinen bir gerçektir. Geleneksel Türk Müziğimizin gelecek nesillere aktarımında aksak ölçülerin tanınmasının ve özelliklerinin kavranması büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, aksak ölçülere önem verilmeli ve öğrencilerin kavrayabileceği bir biçimde öncelikli olarak öğretilmelidir.

5- Yapılan araştırmada, örneklemelerin kendi ezgilerini oluşturma konusunda yeterli özgüvene ve bilgi birikimine sahip olmadıkları görülmektedir. Ezgi oluşturma kendi kişisel gelişimlerine de katkı sağlayacağı öğrencilere yeterince anlatılmalı ve iyi ya da kötü olmasına bakmaksızın bu yolla kendilerini ifade etmeleri teşvik edilmelidir. Bu uygulamanın yetenekli olmayan öğrencileri rencide edebilecek bir süreç haline dönüşmemesine dikkat edilmelidir.

6- Yapılan araştırmada örneklemelerin çalgıları seslendirebilme (çalma-kullanma) durumunda yetersiz kaldığı görülmektedir. Bu nedenle okullar bünyesinde müzik laboratuvarları oluşturulmalı ve öğrencilerin bu sayede müzik aletleri ile tanışması sağlanmalıdır.

7- Elde edilen veriler neticesinde müzikal terimler konusunun yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. “Dacapo, senyo ve fine” gibi müzik terimlerinin bir müzik eserinin ifade edilmesinde büyük önem taşıdığı kuşkusuz bir gerçeğinden yola çıkarak müzik eğitimi sürecinde bu terimlerin öğrenilmesi son derece önemli olup bu konuda gereken dikkat gösterilmedi.

8- Araştırma sonuçları doğrultusunda, hız ve gürlük basamaklarının ankete katılan örneklemeler tarafından yeterince anlaşılmadığı görülmektedir. Eserin anlam ve ifade gücünün büyük oranda hız ve gürlük terimlerine bağlı olduğu düşünüldüğünde bu konunun ne denli önemli olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Bu sebeple hız ve gürlük basamakları dikkat ve önemle vurgulanmalı ve müzik eğitimi sürecinde dikkat ve özenle öğretilmelidir.

9- Araştırma verileri doğrultusunda, “ses dizisi” kavramının araştırmaya katılan örneklemeler tarafından yeterince anlaşılmadığı söylenebilir. Dizi kavramı dikkatle vurgulanmalı ve ses dizilerinin öğrenciler tarafından yeterince öğrenilmesi sağlanmalıdır.

10- Eğitim seviyesine uygun olan majör ve minör ses dizileri dizek üzerinde uygulamalı olarak öğretilmelidir. Öğrencinin müzikal gelişimine katkı sağlaması açısından, ilgili minör dizinin bulunuşu ve majör dizi ile arasındaki ilişki uygulamalı olarak öğretilmelidir.

11- Araştırmaya katılan örneklemelerin ses değiştirici işaretler konusunda çok yetersiz bir bilgiye sahip oldukları görölmektedir. Ses değiştirici işaretlerin önemi belirtilmeli ve öğrencilerin ton kavramının gelişimine katkısı unutulmamalıdır. Değiştirici işaretlerin sembolik ve teknik özellikleri tüm yönleri ile vurgulanmalıdır.

12- Müzikte senkop (askatım) konusunun hiç anlaşılmadığı ve örneklemelerin bu konuda bilgi sahibi olmadığı görölmektedir. Senkop ve benzeri önem arz eden konular tüm yönleri ile ele alınmalı ve uygulamalı olarak öğretilmelidir.

13- Anket verilerinden, örneklemelerin basit ezgilere ritm kalıbı oluşturma konusunda kendilerini yetersiz gördüğü anlaşılmaktadır. Bireyin özgüven kazanması noktasında büyük önem taşıyan “kendini ifade edebilme yeteneğinin” bu yol ile büyük gelişme göstereceği unutulmamalıdır. Öğrencilerin kendilerini rahatça ifade edebilecekleri bir müzik dersi diğer derslerindeki başarı oranlarına da etki edecektir.

KAYNAKÇA

- AÇIKGÖZ, Ü. Kamile; **“Etkili Öğrenme ve Öğretme”**, Kanyılmaz Matbaası, İzmir, 1998.
- AÇIKGÖZ, Ü. Kamile; **“Aktif Öğrenme”** Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir, 2003.
- BÜMEN, N.T; **“Çoklu zeka Kuramı, Eğitimde Yeni Yönelimler”** 1. Baskı, Pagem A Yayıncılık, Ankara, 2005.
- DEMİREL, Ö; **“Kuramdan Uygulamaya Eğitimden Program Geliştirme”**, 4.Baskı, Pagem A Yayıncılık, Ankara, 2002.
- ERGAN, Salih; **“Türkiye’nin Müzik Bibliyografyası”**, Konya, 1994.
- FİLİZ, S. **“Çoklu Zeka Kuramı”**, Eğitim ve Denetimi Dergisi, 2003
- GÖKTÜRK, Dilek, **“Türkiye’deki Müzik Eğitimini Programlar Açısından Değerlendirilmesi”**, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, s. 11-19, Ankara, 1996.
- İMİK, Ünal; **“Sosyal Statünün Müziksel Beğeniye Etkileri”**,Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, s.61, Kayseri 2007.
- KARASAR, Niyazi; **“Bilimsel Araştırma Yöntemi”**, 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd. Şirketi, Ankara, 1995.
- Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu başkanlığı, ilköğretim Müzik Dersi Programı, 2007, www.ttkb.gov.tr
- NACAĞCI, Zeki, **“İlköğretim Müzik Öğretmenlerinin Ders İşleme Yöntem ve Teknikleri”** Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 11, s. 117, Van, 2009.
- ÖZDEMİR, Nurdan; KOÇ, Yasemin; **“İlköğretim 6,7,8 Müzik Dersi Öğretmen Kılavuz Kitabı”**, MEB Yayınları, Ankara, 2008.

SAY, Ahmet; “**Müzik Ansiklopedisi**”, Muzik Ansiklopedisi Yayınları, Cilt 4, s 720-973, Ankara 1985.

UÇAN, Ali, “**Musiki Muallim mektebi ve Müzik Eğitimi**”, Müzed dergisi, Sayı 10, Ankara, 2004.

UÇAN, Ali, “**Ülkemizde Müzik Öğretimine Genel Bakış**”, Müzik Eğitimi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, s. 115, Ankara 1993

EKLER

6. SINIFLARA UYGULANAN ANKET SORULARI

- 1- Cinsiyetiniz?
Kız () Erkek ()
- 2- İstiklal Marşı'nı kurallarına uygun söyleyebiliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 3- İstiklal Marşı'nın nefes alma yerlerini biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 4- İstiklal Marşı'nı gürlük değişikliklerine göre söyleyebilir misin ?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 5- do1- do2 aralığındaki notaların yerlerini dizek(porte) zerinde gösterebilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 6- do1 - do2 aralığındaki seslerin yerlerini blokflüt üzerinde gösterebilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 7- do1- do2 aralığındaki sesleri inici ve çıkıcı olarak porte(dizek) zerinde yazabilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- O)
- 8- 16 lık (eyrek nota) sürelerinin yazılışını biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 9- 16' lık (eyrek nota) sürelerinin çalınışını biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 10- 16' lık (eyrek nota) notalardan ritm kalıbı oluşturabiliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

11- Hız ve gürlük basamaklarının ne olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

12- Moderato (orta), Allegro (çabuk), Adagio (yavaş) hız basamak terimleri olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

13- Kuvvetli (forte), Hafif (piano), orta (mezzoforte) gürlük basamakları terimleri olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

14- Hece bağı hakkında bilgin var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

15- Kanon hakkında bilgin var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

16- Ritm çalgıları hakkında bilgin var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

17- Uzatma bağı, hakkında bilgin var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

18- Çoğaltma noktası hakkında bilgin var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

19- İnsan sesinin nasıl oluştuğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

20- Sesin oluşumunda etkili olan organlarımızın hangileri olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

- 21- Atatürk' ün müziğe, sanatçıya verdiği önem ve müzikle ilgili temel düşünceleri hakkında görüşlerini belirtebilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 22- Bileşik ölçünün ne olduğunu biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 23- Atatürk' ün sevdiği türkülerin adlarını söyleyebilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 24- Atatürk' ün Türk müziğine ilişkin düşüncelerini söyleyebilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 25- (5/8) aksak ölçünün bileşik ölçü olduğunu biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 26- 5/8 aksak ölçüyü, diğer ölçüler arasından (2/4,3/4,4/4) ayırt edebilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 27- Ses değişim döneminin hangi dönemler arasında olduğunu biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 28- Öğrendiğin marşları kurallarına uygun söyleyebiliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 29- do1 do2 aralığındaki notaları kullanarak kendi ezgilerini oluşturabiliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 30- Vurmalı çalgılardan marakas,def,çelik üçgen kullanabiliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

7. SINIFLARA UYGULANAN ANKET SORULARI

1-Cinsiyetiniz?

Kız () Erkek ()

2-İstiklal Marşını kurallarına uygun söyleyebiliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

3-Dacapo (D.C) Senyo, Fine (son) terimlerinin ne anlama geldiğini biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

4-7/8 aksak ölçünün ne anlama geldiğini biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

5-Kalın la sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

6-Kalın Si sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

7-İnce Mi sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

8-İnce Re sesini porte üzerinde gösterebilir misin?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

9-Uzatma (çoğaltma) noktasının ne anlama geldiğini söyleyebilir misin?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

10- Müzikte kullanılan hız basamaklarını çalarken uygulayabiliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

11- Müzikte kullanılan hız basaklarını söylerken uygulayabiliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

12-Müzikte kullanılan gürlük basamaklarını çalarken uygulayabiliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

13-Müzikte kullanılan gürlük basaklarını söylerken uygulayabiliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

14-Adagio (yavaş) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

15-Allegro (çabuk) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

16-Moderato (orta) anlamına gelen hız basamağı olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

17-Piyano (p) hafif anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

18-Forte (f) kuvvetli anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

19-Mezzoforte (mf) orta anlamına gelen gürlük belirteci olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

20-Atatürk' ü konu alan müzik eserlerini söyleyebiliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

21-Atatürk' ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin düşüncelerini biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

22-Dinlediğin çalgı veya çalgı topluluğunu ayırt edebiliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

23-Davul, def, zil, darbuka, kaşık, bendir gibi çalgıların vurmali çalgılar olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

24-Kaval, zurna, ney, tulum gibi çalgıların üflemeli çalgı olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

25-Keman, yaylı tanbur, kemençe gibi çalgıların yaylı çalgılar olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

26-Tanbur, bağlama gibi çalgıların telli tezeneli çalgı olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

27-Geleneksel Türk Müziği çalgılarının neler olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

28-Batı müziği çalgılarının neler olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

29-Ksilefon, çelik üçgen, timpani, def, kastanyet gibi çalgıların vurmali çalgılar olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

30-Flüt, korno, trompet, tuba, obua, trombon gibi çalgıların üflemeli çalgı olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

31- Keman, viyolonsel, viyola, kontrbas gibi çalgıların yaylı çalgı olduğunu biliyor musun?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

32- Arp, gitar gibi çalgıların telli çalgı olduğunu biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

33- Piyano, org, akordeon gibi çalgıların tuşlu algılar olduğunu biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

34- Koro eşitlerinin neler olduğunu biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

35- (Soprano, alto)(bas, tenor) ses gruplarını kadın ve erkek ses grubu olarak ayırt edebiliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

36- İnsan sesi ve ses topluluklarını ayırt edebiliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

37- Belirli kurallar çerçevesinde birbiri ardına sıralanan sekiz komşu sese dizi denildiğini biliyor musun?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

38- Do Majör dizisini porte üzerinde gösterebilir misin?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

39- Do Majör dizisini çalgınız üzerinde gösterebilir misiniz?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

40- Do Majör dizisinin ilgili minörünün La Minör olduğunu biliyor musunuz?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

8. SINIFLARA UYGULANAN ANKET SORULARI

- 1- Cinsiyetiniz?
Kız () Erkek ()
- 2- İstiklal Marşı'nın nefes yerlerini biliyor musunuz?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 3- 9/8 lik aksak ölçüde yazılmış eserleri ayır edebiliyor musunuz?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 4- Çalgıları gruplara göre ayırt edebiliyor musunuz?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 5- Milli duygularımızı konu alan marşlarımızı biliyor musunuz?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 6- Atatürk'ün belirlediği müzik ilkeleri doğrultusunda yapılan çalışmalar ve sağlanan gelişmeler hakkında bilginiz var mı?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 7- Ses değiştirici işaretler hakkında bilginiz var mı?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 8- Müzikte kullanılan dizileri tanıyor musunuz?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 9- Müzikte senkop (askatım) nedir? Bilginiz var mı?
Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()
- 10- Müziğin diğer sanatlarla ilişkisi hakkında bilginiz var mı?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

11- Halk türkülerinin yaşanmış öyküleri hakkında bilginiz var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

12- Basit ezgilere ritm kalıbı oluşturabilir misiniz ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

13- Müzikte, Kanon türü hakkında bilginiz var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

14- Geleneksel Türk Müziğimizin türlerini ayırt edebilir misiniz ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

15- Kendi kendinize ezgiler oluşturabilir misiniz ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

16- Diğer Türk topluluklarının müziklerini inlemekten hoşlanır mısınız ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

17- Atatürk'ün müziğe verdiği önem hakkında bilginiz var mı ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

18- Uluslar arası müzik türlerini (caz, pop, klasik) dinlemekten hoşlanır mısınız ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()

19- Uluslar arası müzik türlerini (caz, pop, klasik) çalmaktan hoşlanır mısınız ?

Tamamen () Kısmen () Az () Hiç ()